ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! ҲОСИЛ ПИШИБ ЕТИЛДИ. ТЕРИМНИ ОММАВИЙ КУЧАЙТИРАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 176 (3148). | Чоршанба, 8 сентябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Ҳабиба Абдушукурова 1-«Далварзин» совхозининг кўпмингкилограммчи теримчиларидан бири. У дастлабки кунлардаёқ астойдил ишга киришиб, кунига эл хирмонига 130—140 килограммдан «оқ олтин» тўкмоқда. Суратда: ўртоқ Ҳ. Абдушукурова.

А. Абалян фотоси.

АДАБИЁТИМИЗНИНГ ЁШ ГВАРДИЯЧИЛАРИ

Бизнинг мамлакатимизда ижодий ходимлар ниҳоятда қадрланади ва ҳурмат қилинади, уларнинг самарали ишлашлари, ижодий камолот чўққисига кўтарилишлари ва коммунистик жамият қураётган халқимизга муносиб асарлар яратишлари учун барча зарур шарт-шароитлар яратиб берилган.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги туфайли маданий ҳаёт соҳасида улкан ғалабаларни қўлга киритмоқдамиз. Бадиий интеллигенциямизнинг ижодий муваффақиятлари жаҳон маданий меросининг олтин фондидан муносиб жой олмоқда. Совет адабиёти ва санъатининг забардаст қадамлари, ижодий парвози — жўшқин ҳаётимизнинг, гўзал давримизнинг илҳомбахш симфониясидир.

Партиявийлик, халқчиллик принципларига доимий амал қилиб, унинг илҳомбахш кучи билан равнақ топаётган адабиёт ва санъатимиз халқимиз турмушининг ҳамма томонларини акс эттириб келмоқда. Ижодий ходимларимиз ўз асарларида халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида фидокорона меҳнат қилаётган совет кишиларининг ажойиб фазилатларини, маҳорат ва жасоратларини, қийинчиликларни мардона енгиб, буюк ғалабаларни қўлга киритишдаги сабот ва матонатларини тараннум этмоқдалар. Улар ўзларининг бутун ижодий маҳоратларини, қалб ҳароратларини юксак дидли халқимизга муносиб асарлар яратиш учун бағишламоқдалар.

Кўпмиллатли совет адабиётининг ажралмас қисми бўлган ўзбек совет адабиёти йилдан-йилга тез суръатлар билан ривожланмоқда, унинг қалам соҳиблари сафига умидли, оташ нафас, истеъдодли ёшлар кириб келмоқда. Устоз адиблар билан ёнма-ён туриб, замондошларимизнинг ёрқин образларини яратаётган ёш қаламкашларнинг ижодий муваффақиятлари ҳаммамизни қувонтирмоқда.

Кейинги йилларда ўзбек совет адабиётига прозаиклардан Ўлмас Умарбеков, Жонрид Абдуллахонов, Худойберди Тўхтабоев, Ўткир Ҳошимов, Латиф Маҳмудов, Фарҳод Мусажоновлар ва бошқа жуда кўп ёш, умидли талантлар кириб келди. Ўзбек шоирларининг мушоирасида оташ қалбли ёшлар овози ҳам баралла янграмоқда. Эркин Воҳидов, Ҳусниддин Шарипов, Хайриддин Салоҳ, Сайёр, Гулчеҳра Жўраева, Юсуф Шомансур, Эътибор Охунова, Абдулла Орипов ва бошқа ёш қаламкашлар китобхонларни қувонтирадиган ажойиб шеърлар ва поэмалар ёзмоқдалар. Драматургия, кинодраматургия, болалар адабиёти ва адабий танқидчилик соҳасида ҳам умидли ёшлар етишиб чиқмоқда. Улар улкан адабиётимизнинг олтин фондини янги дурдоналар билан бойитмоқдалар.

Ёш ижодкорларимиз сафининг йилдан-йил кенгайиб бораётганлиги қувончли ҳолдир. Бугун Тошкентда республика ёш ёзувчиларининг ўн кунлик семинари иш бошлайди.

Ёш қаламкашларнинг ижодий юксалишлари ва маҳорат чўққисини эгаллашлари ҳақида муттасил ғамхўрлик қилиш ижодий ташкилотларимизнинг энг муҳим вазифаларидандир. Ижод доимий ўқиш-ўрганиш ва олмас сайқал билан камол топади. Шунинг учун ҳар бир ёш ёзувчи, унинг ўз устида қунт билан ишлаши ҳақида ғамхўрлик қилиш катта аҳамиятга эга.

Буюк рус танқидчиси В. Г. Белинский бадиий ижодиёт тўғрисида бундай деган эди: «Шеъриятда муваффақият қозонмоқ учун эндиликда биргина истеъдоднинг ўзи кифоя қилмайди; яна бунинг устига замон руҳида ривожланиб бориш ҳам керак. Эндиликда шоир хаёл дунёсида яшаши мумкин эмас: эндиликда у ўз замонидаги воқелик дунёсининг гражданидир...».

Улуғ Ленин санъат халқникидир деб айтган эди. Ўтмишда ҳар бир қаламкашнинг чекланган шинавандалари бўлган бўлса, эндиликда эса ёзувчи ёппасига саводхон халқимизнинг севимли авторига айланган. Ёзувчининг асари — халқимизнинг бадиий мулкидир.

Халқимиз, кўпмиллионли китобхонлар ёзувчи қалами остидан ҳамиша яхши асар чиқишини истайди. Бўш ёзилган, ранги ва шираси паст бўлган асарлар китобхонлар эътирозига ҳақли равишда дучор бўлади. Шуни ҳам айтиш керакки, гоҳи-гоҳида шундай паст савияли, беҳафсала ёзилган асарлар ҳам кўриниб қолади. Китобхон бундай «асар»ларни қўлга олганда, унинг авторидан ҳам, ноширидан ҳам ранжийди.

Асарнинг қиммати унинг юксак савияда, яхши бадиий тилда ёзилиши билан белгиланади. Бу талаб барча қалам соҳиблари учун баравардир. Лекин бу талабга эътибор билан қарамайдиган ёш қаламкашлар ҳам учраб қолади. Улар ёзилган асарларини атрофлича муҳокама қилиб кўрмасдан, тезроқ матбуотда эълон қилишга шошиладилар. Албатта, бундай асарларнинг умри қисқа бўлади.

Ёш қаламкашлар устоз адиблар таълимотидан доим баҳраманд бўлишлари, улардан ўрганишлари керак. Ўзбек совет адабиётининг кекса арбоблари ёшларга ўз ижодий тажрибаларини ўргатиб, уларни қунт билан тарбиялашга катта эътибор бериб келмоқдалар. Халққа ўз асарлари билан танилган кўпгина ёш ёзувчиларнинг камол топишида отахон ёзувчиларимизнинг баракали ёрдами бор.

Лекин очиқ эътироф этиш керакки, республика Ёзувчилар союзи ва унинг консультация бюроси маслаҳатга муҳтож ёш қаламкашларга қунт билан ижодий ёрдам кўрсатишга ва уларнинг биринчи ёзган асарларига ўз вақтида тўлиқ ва атрофлича жавоб қайтаришга ҳамиша жиддий эътибор бермайдилар. Бунинг устига союз адресига жойлардан келган шеърий тўпламлар, прозаик ва ҳажвий асарларга кўпинча кечикиб жавоб қайтарилади. Шунингдек, союз ҳузуридаги ёш ёзувчилар семинари ҳам ўз фаолиятини кучайтириши, ҳаваскор қаламкашларни кўпроқ жалб қилиши керак.

Китобхонларга ҳар йили янги бадиий асарлар тақдим қилиняпти. «Тошкент» бадиий адабиёт нашриёти ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёш гвардия» нашриёти устоз адиблар билан бирга, ёш ёзувчиларнинг турли жанрларда ёзилган илк асарларини нашр этмоқда. Лекин ёшларнинг илк асарлари ичида ҳали пишиб етилмаган, қайта таҳрирга муҳтож бўлганлари ҳам учраб туради Китобхон бундай меёрига етказилмаган асарларни хуш кўрмаслиги турган гап.

Дастлабки асарлари билан матбуотда кўринаётган ёшларнинг ижодий камол топишида альманахлар катта роль ўйнайди. «Ёш гвардия» нашриёти нашр этаётган «Гулдаста» тўплами шу хил ёш қаламкашлар мушоирасига, уларнинг қаламни чархлашига ижодий ёрдам кўрсатиб келмоқда. Бу хил тўпламлар ёш қаламкашлар учун чинакам ижодий мактабдир.

Ёш қаламкашлар адабиётимизнинг келажак жанговар отряди, ёш гвардиячиларидир. Шу боисдан уларни зўр меҳр ва қунт билан тарбиялаш зарур. Ёшлар ҳақида ғамхўрлик — адабиётимизнинг истиқболи, равнақи ҳақида ғамхўрлик қилиш демакдир.

ПЛАННИ ТЕЗРОҚ БАЖАРИШ УЧУН

Шу кунларда Оққўрғон районидаги Димитров номли колхозда бўлсангиз деҳқонларнинг тер тўкиб ҳалол меҳнат қилаётганликларини кўрасиз. Пахтакорлар ҳам, лубкорлар ҳам суръатга суръат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Улар ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш учун ҳаракат қилиб ҳар бир кун ва соатдан самарали фойдаланишяпти.

Мана, ўртоқ Турсунқул Холмирзаев бошлиқ лубкорлар бригадаси. Бригаданинг 85 гектар канопзори бор. Бригада аъзолари 170 центнердан «кўк олтин» беришга аҳд қилганлар. Улар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун якдил бўлиб ишламоқдалар. Ўроқчилар ва каноп қобиғини шилувчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Улар ишни эрта бошлашиб доимо кундалик топшириқни 2,5 бараварга етказиб адо этишяпти.

Райондаги Свердлов номли колхоз лубкорлари ҳам ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш иштиёқи билан яшамоқдалар. Бу ердаги агрегатларнинг деярлик ҳаммаси яхши ишлаб турибди. Мухтор Сафин, Ли Иван, Ўрозбой Жўраев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган агрегатларда меҳнат унумдорлиги тобора ортиб бормоқда.

А. ТЎРАЕВ,
Ш. ТУНҒАТОВ.

ҚЎРИҚ ЕР ПАХТАСИ

ОҚҚЎРҒОН. (ЎзТАГ). Бўкалик механизаторларнинг терим ишларини комплекс механизациялаштириш тўғрисидаги чақириғи Оққўрғон районидаги илғор хўжаликларда кенг муҳокама қилинмоқда. Пахтакорлар ва механизаторлар йил бўйи фидокорона меҳнат қилиб етиштирилган «оқ олтин»ни йиғиб-териб олишга киришдилар. Райондаги «Коммунизм» колхозининг Х. Тўрахўжаев, М. Бургутбоев, О. Мустафоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида пахталар барвақт пишиб етилди.

— Бу ерлардан, — дейди колхоз агрономи ўртоқ А. Қодиров,— иккинчи йил ҳосил оляпмиз. Илгари бу жойлар қўриқ бўлиб ётарди. Қўриқ ерни ўзлаштириб чигит экқан колхозчилар ҳар гектаридан 25 центнердан пахта топширишга қарор қилдилар.

Колхозда бу йил кўпгина ердаги пахта машиналар билан териб олинади.

ТАШАББУСКОРЛАР ДАЛАСИДА

БЎКА Терим бошланганига бир ҳафтача бўлди, чамаси. Бригаданинг каттадан-кичиги бир ёқадан бош чиқаришиб, пахта майдонларида астойдил меҳнат қилишяпти. Тез-у, тоза тер! Ўртага ташланган шиор ана шу. Йил бўйи пешона тери тўкдик, ҳар туп ғўзани кўз қорачиғидай асраб, юрак қўри билан парвариш қилдик. Мўлжалдаги ҳосилни тўплай олдик, мана энди ҳал қилувчи дамлар бошланди. «Оқ олтин»имизнинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай, ёғин-сочинга қолдирмай йиғиб-териб оладиган кезлар ҳозир!

Бригада аъзолари шу ўй, шу туйғу билан яшамоқдалар. Дастлабки кунлардаёқ ёшлар майдонга отилиб чиқишди. Улар кўпмингкилограммчилар сафига қўшилишди. Ҳабий Алиева, Сайдона Мирқосиева, Назира Музаффарова, Матлуба Ортиқова, Паринисо Раҳмонова, Хонпошша Хўжаевалар кунига эл хирмонига 90—100 килограммдан «оқ олтин» тўка бошлашди. Уларнинг ғайратига, ҳимматига балли. Шулар туфайли кунига бригадада йиллик планнинг қарийб 2 проценти миқдорида пахта тайёрлана бошланди. Лекин бу билан узоққа бориб бўлармиди! Ахир, йил бошида планни 20 иш кунида бажариб, ёруғ юз билан рапорт берамиз, деган аҳдипаймон бор-ку.

Ҳа, бригада аъзолари ишни бошидан пухта қилиб қўйишган эди. 186 гектар ернинг деярли ҳаммаси машина теримига мослаб парвариш қилинганди. Ғўзалар сершох, калтабақай, серҳосил қилиб ўстирилганди. Энди ҳамма гап дефолиацияни барвақт ўтказиб, ғўза баргларини сифатли тўктиришда қолган. Чигит ўтган йилгига қараганда 15 кун илгари ерга қадалгани учун пахта ҳам ўн-ўнбеш кун олдин очилиб берди. Шундай бўлгандан кейин эрта дефолиациянинг фойдадан бўлак зарари йўқ. Худди шундай қилинди. Ҳозир далаларни айлансангиз барги тўкилгандан кейин ғўза тупларида чаман-чаман бўлиб очилиб кетган олтин нуқралар кўзларни қамаштиради.

Бригада бошлиғи Аҳмад Душабоев колхоз раиси ва агроном билан бамаслаҳат пахтанинг 60 проценти очилганда машина теримига тушишни мўлжаллаб қўйган эди. 4 сентябрь тонгида ана шу мўлжал бўйича «зангори кема»лар кенг пайкаллар ёқасида саф тортди.

Мана, Аҳмад Душабоев, механик-ҳайдовчилардан Сотиболди Исроилов, Турсунали Алимбеков, Шокир Исроилов ўртоқлар шу файзли, серҳосил, қадрдон далаларга ҳавас билан, қувонч билан боқишяпти. Қайси картадан иш бошлашни мўлжаллашяпти.

Бўкалик марди-майдон механизаторлар ажойиб ташаббус бошлаб, бу йил етиштирилган ҳосилнинг қарийб 60 процентини «зангори кема»лар ёрдамида териб оламиз, давлатга пахта сотиш планини узоғи билан 35—40 иш кунида бажарилишини таъминлаймиз, деб қарор қилганларида бу бригаданинг механик-ҳайдовчилари ҳам улар билан бир сафда бўлишганди. Ҳамкасбларининг овозларига жўровоз бўлиб майдонга чиқишганди. Уларнинг ҳар бири шу мавсумда ўз «зангори кема»лари бункеридан 80—100 тоннадан пахта тўкишмоқчи. Бригаданингги на эмас, колхознинг биринчилар қатори маррага етиши учун ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишмоқчи.

Орадан кўп ўтгани йўқ. Бригада бошлиғи ўртоқ Душабоев механик-ҳайдовчи дўстларига ишда муваффақият тилади. Қани энди, чинакам курашга, дегандек чеҳрасида табассум билан оқ йўл тилади. Пахтазор оралаб бугун биринчи бор— «зангори кема»лар гуриллай бошлади. Бункерлар бирин-кетин янги «оқ олтин» ҳосили билан тўла бошлади. Қуёш тиккага етмасданоқ бир-неча тележка пахта пункти томон йўл олди.

Биринчи кунги иш чакки бўлгани йўқ, лекин кўнгил ҳам тўлгани йўқ. Эртаси куни дала гвардиячилари ёнига моҳир механизатор Қурбон Касиев ҳам келиб қўшилди. Тўртоғайни ботирлар маҳкам пешона танғиб, ишга тушишди. Энди анча тажриба ортиб, терим суръати жадаллашган эди. Касбдошлар бир-бирларидан орқада қолмаслик учун, шунингдек пахтанинг сифатини бузмаслик, ерга тўкмаслик учун ҳаракат қилишди.

Кечқурунги натижа бригада аъзоларининг қувончига қувонч қўшиб юборди. 15 тонна пахта терилибди. Бу ҳазилакам эмас. Агар юз килограммдан терадиган 150 чевар бўлса бир кунда эҳтимол шунча миқдорда пахта териши мумкин эди. Бир куннинг ўзида йиллик планнинг 6 проценти миқдорида пахта тайёрланибди. Иш шу зайлда кетса, бригада, қолаверса колхоз маррага тобора яқинлашаберади.

Ўртоқ Аҳмад Душабоев бошлиқ бригада колхозда пешқадамлардан. Ҳар гектар ердан пландаги 20 ўрнига 30 центнердан хирмон кўтариш йўлида чинакам кураш бошланган. Бу курашда деҳқоннинг суянчиғи, кучи, қудрати «зангори кема»лар уларга ёр-мададкор бўлади.

У. ЖОНГИТОВ.

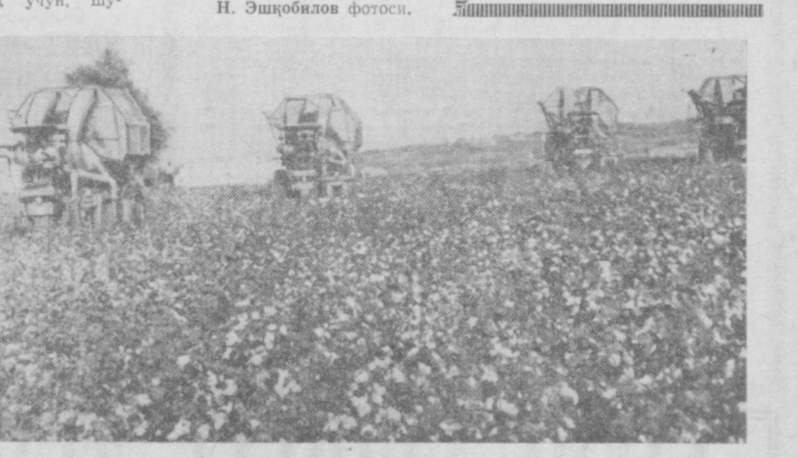

Сиз суратларда (ўнгда) бригада бошлиғи (ўртада) ўртоқ Аҳмад Душабоевнинг тўрт азамат механизатор — Шокир Исроилов, Турсунали Алимбеков, Қурбон Касиев, Сотиболди Исроилов ўртоқлар билан машина теримини намунали ўтказиш тўғрисида суҳбатлашаётган пайтини, ўнгда эса ана шу тўрт азаматнинг «зангори кема»ларни пахтазорда моҳирлик билан бошқараётганлигини кўриб турибсиз.

Н. Эшқобилов фотоси.

ҲАМЖИҲАТЛИК БИЛАН

Ўртоқ Йўлдош Амирбоев бошлиқ звено пахта далаларидамиз. Сершох, серҳосил ғўза тупларидаги пахталар қуёш нурида жилоланиб кўзларни қамаштиради. Далада меҳнат авжида, теримчи қиз-йигитларнинг қўли-қўлига тегмайди, этаклар кетидан этаклар тўлади, ҳирмон тобора юксалаборади.

— Звеномизда 61 гектар ер бор. Ҳар гектаридан 33 ўрнига 36 центнердан ҳосил кўтармоқчимиз, — дейди звено бошлиғи.

Калинин районидаги Жданов номли колхознинг бошқа қатор бригада ва звеноларида ҳам терим авжида. Шу билан бирга колхозда машина теримига ҳам пухта тайёргарлик кўриляпти. Бўкалик механизаторлар ташаббусига қўшилган Й. Аширбоев, В. Зиляева, М. Валиев ўртоқлар бу йил хирмонга ўз «зангори кема»лари бункерларидан 80—100 тоннадан сифатли пахта тўкиш мажбуриятини олганлар.

Т. ИСЛОМБОЕВА.

ЧЕХОСЛОВАКИЯЛИК МЕҲМОНЛАР СОВЕТ ИТТИФОҚИДА

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти ўртоқ Антонин Новотний бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикасининг партия-давлат делегацияси КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан, 6 сентябрда расмий визит билан Москвага келди.

Иккала мамлакатнинг давлат байроқлари билан безатилган Внуково-2 аэропортида Чехословакия Социалистик Республикасининг делегациясини Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов ўртоқлар, Совет Иттифоқининг бошқа партия ва давлат арбоблари кутиб олишди.

Кутиб олиш вақтида СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, совет ва чет эл мухбирлари ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев билан Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Антонин Новотний дўстона нутқ сўзладилар.

* * *

Чехословакия Коммунистик Партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти ўртоқ Антонин Новотний бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикасининг партия-давлат делегацияси 6 сентябрда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ҳузурида бўлди.

Бу ташриф вақтида қардошларча, самимий суҳбат бўлиб ўтди.

Чехословакия делегацияси шу куниёқ СССР Олий Совети Президиумининг раиси А. И. Микоян ва СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин ҳузурида бўлди.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати 6 сентябрда Катта Кремль саройида Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикаси президенти Антонин Новотний бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикаси партия—давлат делегацияси шарафига зиёфат бердилар.

Зиёфатда Чехословакия Социалистик Республикасининг А. Новотний билан бирга келган партия ва давлат арбоблари, шунингдек Москвадаги Чехословакия элчихонасининг дипломатик ходимлари ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Совет томонидан Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, А. П. Рудаков ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

* * *

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Антонин Новотний 7 сентябрда Москвадаги Чехословакия элчихонасида зиёфат берди.

Зиёфатда Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. Ф. Устинов ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

315 минг тонна Тошкент пахтаси учун

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 7 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи устун—районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — ғўза дефолиацияси)

Оржоникидзе	1.83	8,63	—
Юқори Чирчиқ	1,14	4,23	20,7
Бўка	0,61	3,58	45,4
Ўрта Чирчиқ	0,81	3,45	52,3
Калинин	0,98	3,42	9,1
Янгийўл	0,59	2,07	22,2
Бекобод	0,47	1,58	12,5
Оққўрғон	0,36	1,32	50,9
Область бўйича:	0,68	2,89	37,0

7 сентябргача республикамиз областларида қуйидагича пахта тайёрланди (планга нисбатан процент ҳисобида): Қашқадарё 20,75; Бухоро 12,00; Сурхондарё 7,43; Фарғона 6,38; Андижон 5,05; Самарқанд 2,06; Қорақалпоғистон АССР 1,62; Хоразм 1,24; Сирдарё 0,48.

7 сентябргача областларда ғўза баргини дефолиация қилиш (топшириққа нисбатан процент ҳисобида) Тошкент 37,05; Қашқадарё 27,02; Сурхондарё 16,20; Қорақалпоғистон АССР 12,90; Сирдарё 11,86; Фарғона 10,01; Хоразм 5,81; Бухоро 4,86; Самарқанд 3,70; Андижон 2,03.

БУГУН ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ IV СОЮЗЛАРАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЧИЛАДИ

КОММУНИЗМ МАКТАБИ

КПСС Программасида таъкидлаб ўтилганидек, коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврда касаба союзларининг бошқариш мактаби, хўжалик юритиш мактаби, коммунизм мактаби сифатида роли жуда ҳам ошади. Ҳоқиқатан ҳам сўнгги йилларда касаба союзларининг роли беқиёс ошди. Илгари совет давлат органлари томонидан бажарилиб келинган айрим ишлар касаба союзлар зиммасига юклатилди. Ҳозирги даврда касаба союз ташкилотлари коммунистик жамиятнинг моддий-техника базасини яратиш, ҳар бир совет кишисида коммунистик ахлоқ принципларини мужассамлантириш ишига муносиб ҳисса қўшишни ўзларининг муқаддас бурчлари деб билмоқдалар.

Касаба союзлари Тошкент область совети, областдаги барча касаба союз ташкилотлари ижодий ташаббуси булоқдек қайнаётган меҳнаткашлар куч-ғайратини область халқ хўжалиги ва маданиятини янада юксалтириш, етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этишда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Касаба союз ташкилотлари жойларда социалистик мусобақа ва унинг олий формаси бўлган коммунистик меҳнат учун курашни авж олдиряптилар, меҳнаткашлар моддий ва маиший турмуши, маданиятини янада ошириш масалаларини диққат марказларида тутмоқдалар.

Пойтахт область меҳнаткашлари саноат, транспорт, қурилиш, қишлоқ хўжалиги, маданият, фан ва техникани юксалтиришда катта ютуқларни қўлга киритишган экан, бунда область касаба союз ташкилотининг ҳам озми-кўпми ҳиссаси бор.

Область касаба союзларининг III союзлараро конференцияси бўлиб ўтганига икки йил бўлди. Ана шундан кейин ўтган даврда область меҳнаткашлари халқ хўжалигининг турли тармоқларини ривожлантиришда ғалабаларга эришдилар. Утган йили область саноати давлат планини 103,4 процент қилиб адо этди. Шу йилнинг 8 ойидаги саноатчилар меҳнатининг натижаси ҳам чакки бўлмади. Областдаги 14 корхона етти йиллик программасини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. «Тошкенткабель», «Ташсельмаш», «Ташавтомаш», «Узбекхиммаш», «Подъёмник» трактор-йиғув, гидролиз, Янгийўлдаги тажриба колбаса заводи шулар жумласидандир.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам катта-катта ютуқларни қўлга киритдилар. Утган йили давлатга 5 миллион 325 минг пуд ғалла сотилди. Пахта ҳосили ортди. Утган йили ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 23,1 центнер, асосий суғориладиган ерлардан эса 23,7 центнердан «оқ олтин» ҳосили олинди. Азамат пахтакорларимиз сўнгги икки йил ичида давлатга 665 минг 471 тонна пахта сотдилар. Бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини кўпайтиришда ҳам дуруст натижаларга эришилди.

Тошкент область касаба союзлари саноат, капитал қурилиши, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва маданиятни янада юксалтириш учун астойдил курашиб, ўзининг ташкилотчилик фаолиятини кенг меҳнаткашлар оммасининг ижодий ташаббускорлигини оширишга қаратди. Ҳисобот даври ичида социалистик мусобақа янада оммавийлашди, унинг форма ва методлари кўпайди. Коммунистик меҳнат учун бошланган ҳаракат жуда қудратли ва яратувчилик кучига айланди.

Ҳозирги вақтда областда ишлаб чиқариш ва маиший хизмат кўрсатиш соҳаларида меҳнат қилаётган 523 минг кишидан 464 минг киши социалистик мусобақада актив иштирок этаяпти. 240 минг киши эса коммунистик меҳнат учун курашда қатнашмоқда. 576 корхона, 12 минг 622 бригада, 1828 цех, смена ва участкалар коммунистик меҳнат номини олиш учун курашмоқда. Узига 54 минг кишини бирлаштирган 3918 бригада, шунингдек 553 цех, участка ва смена коллективлари келажак разведкачилари деган юксак номга сазовор бўлдилар. 23 завод, фабрика ва ташкилотлар коллективлари коммунистик меҳнат корхонаси номини қозонишди.

Тошкент, Минск ва Иваново областлари меҳнаткашлари ўртасидаги традицион социалистик мусобақа йил сайин кенгаймоқда. Мусобақадошлар ўртасида ҳақиқатан ҳам дўстлик, ўзаро ёрдам алоқалари ўрнатилган. Улар илғор иш тажрибаларини ўзаро баҳам кўришяпти. Тошкент шаҳри ва областидаги 25 фабрика, завод ҳамда бирлашмалар Минск шаҳри ва Минск областидаги бир хил маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналар билан мусобақалашишяпти. Улар бир-бирларига делегациялар юборишяпти, илғор ишлаб чиқариш тажрибасини ўртоқлашишмоқда.

Шуни қувонч билан таъкидлаш керакки, областимизда меҳнаткашларнинг жамоатчилик асосида ишлайдиган турли ижодий ташкилотлари тобора кўпаймоқда. Ҳозир Тошкент ва Тошкент областида 1979 та жамоатчи конструкторлик ва технологик иқтисодий анализ ва техника информацияси бюролари, ижодий комплекс бригадалар, техника прогресси институтлари бор. Шунингдек, 200 га яқин новаторлар кенгашлари, 93 та жамоатчи нормалаш бюролари ишлаб турибди. Уларга бирлашган 30 мингдан ортиқ новаторлар ва инженер-техник ходимлар ишлаб чиқаришни такомиллаштириш ва техника прогрессини тезлаштириш юзасидан бошланган курашда актив иштирок этмоқдалар.

Областимиз рационализаторлари ва ихтирочилари ҳам ишлаб чиқаришни юксалтиришга катта ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг сафида ҳозир 25 минг киши бор. Утган йили тиниб-тинчимасларимиз 32 минг 397 таклиф киритишди, уларнинг 21 мингдан ортиғи ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бу таклифларнинг 10 минг 221 тасидан йилига 20,5 миллион сўмлик иқтисодий фойда олинади.

Касаба союз ташкилотлари ишчи ва хизматчиларнинг иш шароитини яхшилаш, улар меҳнатининг хавфсизлигини таъминлаш борасида ҳам анчагина тадбирларни амалга оширдилар. Бунинг натижасида корхоналарнинг санитария-гигиена шароити яхшиланди, ишлаб чиқариш травматизми ва касб касалликлари кескин камайди. Бу ишда айниқса жамоатчи инспекторлар актив ёрдам беришяпти. Уларнинг сафида 8 мингдан ортиқ киши бор.

Ҳар йили меҳнат шароитини соғломлаштириш учун кўп миқдорда маблағ сарфланаяпти. Фақатгина ўтган йили ана шу мақсадга 7 миллион 214 минг сўм пул харажат қилинди. Бу йил эса у 7 миллион 346 минг сўмни ташкил этади. Касаба союзлари область совети икки йилдан бери ишлаб чиқариш маданиятини ошириш ва техника эстетикасини жорий қилиш юзасидан кўрик ўтказяпти. Ана шу кўриклар давомида иш шароитини енгиллаштириш, корхоналар территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришга қаратилган минглаб таклифлар амалга оширилди.

Ҳисобот даврида касаба союз ташкилотларининг фаолияти янада кенгайди, уларнинг кенг меҳнаткашлар оммаси билан алоқаси мустаҳкамланди. Улар фаолиятининг форма ва методлари янада такомиллашди. Ташкилотларимиз омма орасида ташкилотчилик ишлари олиб бориш билан муттасил шуғулланадиган, касаба союз аъзолари сафига ишчи ва хизматчиларни кўпроқ жалб қиладиган, касаба союз кадрлари ва активлари ўқувини намунали ташкил қиладиган бўлиб қолдилар.

Лекин бу ютуқлар билан область касаба союз ташкилотлари фаолиятида камчиликлар йўқ экан деган хулосага келиш мумкин эмас. Ҳали ишимизда жуда жиддий камчиликлар бор. Айниқса, касаба союз ташкилотлари ҳар бир меҳнаткашда коммунизм кишисига хос хислатларни вужудга келтириш билан етарли шуғулланмаяпти. Меҳнаткашларни жамоатчилик ишларига жалб қилишнинг барча имкониятлари ишга солинмаяпти. Кўп жойларда доимий ишлаб чиқариш кенгашлари фаолиятсизлик қилмоқдалар.

Бугун касаба союзларнинг IV союзлараро конференцияси бўлади. Бу областимиз касаба союзлари ҳаётида катта воқеадир. Унда икки йиллик ишимизга якун ясалади, ютуқларимиз қайд қилинади, камчиликларни бартараф этиш йўллари кўрсатилади. Область касаба союзлари ташкилотлари ташкилотчилик ишидаги камчиликларни бартараф этишлари, уни муттасил такомиллаштиришлари, активлар фаолиятини оширишлари, тартиб ва интизом бузувчиларга қарши кескин кураш олиб боришлари, ҳамма корхона ва қурилишларда, ташкилотларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, социалистик мусобақани авж олдириш, ишлаб чиқариш маданиятини муттасил юксалтиришни таъминлашлари лозим.

А. БРАИЛОВ,
касаба союзлари Тошкент область Советининг секретари.

ТРАКТОРЛАР КАРВОНИ

Машинасозларимиз етти йилликнинг сўнгги йилида ҳар қачонгидан ҳам фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ишлаб чиқариш жараёнларини тинмай механизациялаш, прогрессив технология ва янги техникани кенг жорий қилиш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш ажойиб самаралар бермоқда. Ўзининг кундалик фаолиятида ана шу муҳим масалаларга тинмай эътибор бераётган коллективимиз қишлоқ хўжалиги машиналари ва уларга эҳтиёт қисмлар тайёрлаш топшириқларини ой сайин ортиғи билан адо этмоқда.

Шу йилнинг саккиз ойидаги ишимиз якунлари фикримиз далили бўла олади. Шу даврда жуда қувончли ютуқларни қўлга киритдик. Саккиз ойлик планни 25 августда тўла бажардик. Шу давр ичида мамлакатимиз пахтакорларига «Т-28Х3» тракторидан 10700 таси етказиб берилди. Бундан ташқари, пахта ва кўрак териш машиналари учун редукторлар ҳамда эҳтиёт қисмлар тайёрлаш бўйича белгиланган топшириқ ҳам зиёдаси билан адо этилди.

Корхонада бир қанча янги агрегатлар ўрнатилди, айрим деталларни тайёрлаш технологияси такомиллаштирилди. Масалан, илгари трактор шестерняси ва унинг алюминийдан ясалган корпуси оддий станокларда тайёрланарди. У кўпроқ меҳнат ва маблағ талаб қиларди. Ҳозир эса ана шундай деталлар автомат ва яримавтомат станокларида ишлаб чиқарилмоқда. Ана шу тадбир натижасида бу деталларни тайёрлашдаги меҳнат унумдорлиги икки марта ошди, маҳсулот сифати эса анча яхшиланди.

Пахтакорларимизга кўпроқ тракторлар етказиб бериш иштиёқида тиниқм билмаётган ўнлаб ишчиларимиз ташаббус кўрсатиб меҳнат қилишяпти. Коммунистик меҳнат зарбдорларидан Владимир Спичкин, Борис Шевцов, Абдурауф Алиев ва бошқа ўнлаб ишчилар нормани доим бир ярим баравардан орттириб бажаришмоқда.

С. ТЎЛАЕВ,
Ўзбекистон трактор-йиғув заводининг мастери.

Шу кунларда «Ташсельмаш» заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари пахтакорларга мумкин қадар кўпроқ пахта териш машиналари етказиб бериш фикри билан яшамоқдалар ва меҳнат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам коллектив иш кўрсаткичлари ой сайин юксак бўляпти, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига нормадан ташқари агрегатлар юборилмоқда.

Суратда: тайёр маҳсулот майдонининг илғор слесари ўртоқ Н. Е. Емесльянов жўнатишга тайёр қилиб қўйилган «ХТ-1,2» пахта териш машиналарини сўнгги бор кўздан кечирмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ЯХШИ ОДАТ—ЯХШИ ФАЗИЛАТ

Илғор халқ анъаналари ёш авлодни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашда муҳим воситалардан бири ҳисобланади. Ана шундай анъаналар жумласига меҳнатсеварлик, уйни, ҳовлини озода ва покиза сақлаш, дарахтлар экиш ва парвариш қилиш, илтифот ва хушфеъллик, меҳмондўстлик ва инсонпарварлик, катталарни ҳурмат қилиш, болажонлилик, халқ сайллари, байрамлар ва турли оилавий маросимларни киритиш мумкин.

Муҳими шундаки, халқимиз яратган илғор анъаналардан шароитимизга мослаб фойдаланиш йўли билан диний урф-одатларга қарши курашиш иши ҳам осонлашади ва улар ёш авлод тарбиясига ижобий ёрдам беради.

Диний урф-одатлар баъзи оилаларда ҳали ҳам сақланиб келмоқда. Оиладаги динга ишонадиган катта ёшдаги кишилар болаларга ҳам таъсир этади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII Пленумида «Турмуш маданиятини юксалтириш, ўтмиш сарқитларини тугатиш — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим шарти тўғрисида» деб қабул қилинган қарорида таъкидланганидек, **ёш авлодни тўғри тарбиялаш, турмушнинг юксак маданияти учун кураш, аввало, янги киши учун, шахсни ҳар томонлама камолотга етиштириш учун кураш демакдир. Бу ўтмишнинг сарқитларини, салбий жиҳатларни турмушдан, оилавий муносабатларнинг ҳамма соҳаларидан тамомила чиқариб ташлаш учун, халқнинг прогрессив традицияларини ривожлантириш ва янги социалистик традицияларни қарор топтириш учун, коммунистик асосларни барча кишиларнинг ҳаётига сингдириш учун кураш демакдир.**

Ўзбек халқи жуда қадимдан меҳнатсеварлиги билан танилган. Шундай экан, кўпгина оилаларимиз бунга жуда кенг амал қиладилар. Масалан, бизга таниш бўлган оилалардан бирида 7 фарзанд бўлиб, уларнинг олтитаси ўғил ва бири қиз. Оилада барча уй-рўзғор ишларида фарзандлар тўла иштирок этади. Кир ювиш, ҳовли ва хоналарни тозалаш, овқатга ҳозирлик, ҳовлидаги дарахтлар, экинлар ва гулларни парвариш қилиш шу оила болаларининг кундалик вазифасига айланган.

Болаларнинг кичик укаларига ғамхўрлик қилиши уларда яхши ахлоқий сифатларни, чунончи ғамхўрлик, инсонпарварлик, меҳрибонлик каби сифатларни тарбиялашга ёрдам беради. Оилада меҳнатга ўрганган болалар ижтимоий меҳнатда ҳам яхши натижаларга эришадилар. Яъни, улар меҳнат моддий неъматлар яратишини, меҳнат кишиларини ҳурмат қилишни ўрганадилар.

Халқимиз катталарни, ота-онани, қариндош-уруғларни ҳурмат қилишга алоҳида эътибор беради. Бу ҳам муҳим анъанага айланиб кетган. Одатимизга кўра ота-онани ҳурмат қилиш болаларга асосий ахлоқий фазилат сифатида сингдирилади. Ҳурмат ва мулозаматга ўргатишда ўғил ва қизларимизни марҳамат, раҳмат, ҳорманг, кўп яшанг, миннатдорман, саломат бўлинг каби сўзларни ўз ўрнида ишлатишга одатлантириш керак.

ТАРБИЯ ТЕМАСИДА

Халқимиз анъаналарининг муҳим томонларидан яна бири меҳмондўстликдир. Халқимиз қадимдан очиқ кўнгиллиги, хушфеъллиги, меҳмондўстлиги билан машҳурдир. Инсонни тарбиялашда фазилатлар катта таъсир кўрсатадиган омиллардандир. Оилада ўтказиладиган турли маросимлар, масалан байрам тантаналарини, туғилган кунларни, оила аъзолари ҳаётидаги муҳим ҳодисаларни нишонлаш ҳозирги кунда вужудга келган янги анъаналардир. Ана шу маросимларни нишонлашда болаларнинг ҳам иштирок этиши катта аҳамиятга эга.

Масалан, ўғлингиз ёки қизингизнинг туғилган кунини нишонлаяпсиз дейлик. Бунда келадиган меҳмонлар, албатта шу боланинг тенгдошларидан иборат бўлгани яхши. Меҳмонлар учун дастурхон тузиш, хонани безаш, овқатларни ҳозирлаш ишларнинг қай хилда уюштирилишида боланинг ўзи ташаббус кўрсатиши, фаол қатнашиши, меҳмонларни кутиб олиши, уларга илтифот кўрсатиши, вақтичоқлик билан ўйин-кулгуларни ташкил этиши керак. Лекин, ота-она уни оқилона йўналтириб туриши лозим. Ана шундай оилавий маросимлар болани меҳмондўстлик, илтифот, хушмуомалалик каби ахлоқий сифатларга эга қилади.

Жуда кўп урф-одатлар вужудга келди ва оилаларимизда уларга кенг риоя қилинмоқда. Ўзбек оилаларида эндиликда янги йил кечаларини оилавий шароитда нишонлаш, 8 март, 1 май, 7 ноябрь кунларини байрам қилиб оилада нишонлаш одат тусига айланиб қолди. Байрам кечаларига ҳар бир оила жуда кенг тайёрланади. Кўпгина оилаларимиз байрам олдидан уй кўтарадилар, совғалар, байрам дастурхонлари тайёрлайдилар. Кечалар ўйин-кулгу, хурсандчилик билан ўтади.

Энг муҳими шундаки, бу маросимларда болалар меҳмон кутиш, ўзини тутиш, дастурхон ёнида ўтириш, овқатланиш, меҳмонларни кузатиш каби тартиб қоидаларга ўрганадилар.

Кўпгина оилаларимизда ажойиб янги одатлар вужудга келдики, уларни барча оила, мактаб ва турли муассасаларга ҳам кенг ёйиш мумкин. Масалан, азиз фарзандингиз биринчи марта мактабга қадам қўйяпти. Тўғри, шу куни, яъни биринчи сентябрда уни ясантириб гулдасталар бериб мактабга кузатамиз. Лекин, бу етарли эмас. Шунинг учун оилаларда бола мактабдан келгач, кечқурун бу кунни нишонлаш керак. Бунда боланинг севган таомлари, ширинликлари тайёрланади. Ота-она унга яхши ниятлар билдиради. Ҳар йили биринчи сентябрь ўқув йилининг бошланиши сифатида нишонланадиган бўлиб қолади ва бу анъанага айланади.

Фарзандингиз мактабга қадам қўйиши билан унинг ҳаётида турли воқеалар рўй бера бошлайди. Масалан, дастлаб у октябрятлар юлдузчасига эга бўлади. Сўнгра пионер ва комсомол сафига киради, мактабни тугаллайди. **Ана шу муҳим анъаналарни оила аъзолари доирасида тантанали нишонлаш яхши одат. Бу йиғилишларда ота-оналарнинг болага бўлган истаклари, кўрсатган эътиборлари уларга кучли таъсир этади. Шунингдек, бу ҳол болада меҳрибонлик, илтифот, ғамхўрлик каби ажойиб ахлоқий сифатларни вужудга келтиради ва мустаҳкамлайди.**

Ўғил-қизимизнинг катта ҳаётга қадам қўйиши, ўғилнинг Совет Армияси сафига хизматга чақирилиши, биринчи маош олиши, касб эгаси бўлиши кабилар ҳам оила тантанасига сабаб бўлади.

Ота-онанинг ўзаро муносабати, уларнинг маданий даражаси ва хулқи, меҳнатга ва жамоат ишларига муносабати, ҳатто уй-рўзғор ишларини олиб бориши ҳам кучли тарбиявий воситадир. Шунинг учун ҳам болаларнинг ахлоқий одатлари асосан оилада вужудга келади ва мустаҳкамланади.

Боланинг ота-онага бўлган меҳр-муҳаббати чексиз бўлиши керак. Ота-она ҳам ўзларига бўлган бундай ҳурматни ўрнига қўйишлари даркор. Шундагина, бу яхши фазилат одатга айланади.

С. ТЕМУРОВА,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ўқитувчиси.

БОЛГАРИЯ ФАШИЗМДАН ОЗОД ҚИЛИНГАНЛИГИНИНГ 21 ЙИЛЛИГИГА

ГУЛЛАР ЎЛКАСИДА БАЙРАМ

Ҳар йили 9 сентябрь куни болгар халқи ўзининг энг катта байрамини — Озодлик кунини, ўз мамлакатининг фашист босқинчилардан озод қилинганлигининг 21 йиллигини нишонлайди.

1944 йил 9 сентябрь куни болгар меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида, Ватан фронти байроғи остида қардош Совет Армиясининг катта ёрдами билан қуролли қўзғолон кўтарди ва фашист диктатурасини ағдариб ташлади. Мамлакатда халқ ҳокимияти ўрнатилди.

Ўша вақтдан бери ўтган қисқа давр ичида мамлакат қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Бир вақтлар камбағал ва қолоқ ўлка саноати юқори даражада ривожланган, қишлоқ хўжалиги кооперативлашган мамлакатга айланди. Социализмнинг ҳамма соҳаларда ғалаба қилганлиги ўтган қаҳрамонона йилларнинг асосий натижасидир.

Болгария Коммунистик партияси ўз мамлакатида ленинча индустрлаш сиёсатини ўтказиб, даставвал оғир саноатни ривожлантиришга катта эътибор берди. Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик давлатларнинг дўстона ёрдами ва ҳамкорлигида неча ўнлаб комбинат, завод, фабрика, электростанциялар барпо этилди. 1900 корхона халқ ҳокимияти йилларида ишга туширилди, уларда 800 мингдан ортиқ киши фидокорона меҳнат қилаяпти.

Болгар қишлоғида ҳам улкан революцион ўзгаришлар рўй берди. Болгария деҳқонлари Европада иккинчи бўлиб (Совет Иттифоқидан сўнг) қишлоқ хўжалигида социализмнинг ғалаба қилишига эришдилар. Бир вақтлар болгар қишлоғида бирорта ҳам трактор йўқ эди. Эндиликда кооператив далаларида 50 мингдан ортиқ трактор ер ҳайдайди. Болгария қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш суръатлари бўйича Европанинг Австрия, Бельгия, Дания, Ғарбий Германия мамлакатларини орқада қолдириб кетди.

Болгар халқи илм-фан, маданият соҳаларида улкан ютуқларни қўлга киритди. Мамлакат аҳоли жон бошига ўқувчилар сони бўйича СССР ва АҚШдан кейин дунёда учинчи ўринга чиқиб олди. Болгарияда етти йил ичида бундан аввалги 70 йилдагига нисбатан анча кўп олий маълумотли мутахассислар тайёрланди. Ҳозир республикада ҳар беш кишидан бири ўқимоқда.

Болгария меҳнаткашларининг фаровонлиги, турмуш даражаси йилдан-йилга ўсиб бораяпти. Утган йили шаҳар ва саноат районларида 1640 минг квадрат метрга яқин уй-жой майдони ишга туширилди. Болгар қишлоқларида эса халқ ҳокимияти даврида 600 мингдан ортиқ янги уй қурилди. Ҳозир ҳар икки деҳқон оиласидан биттаси янги уйда истиқомат қиляпти.

Болгар халқи эришган ана шу муваффақиятларнинг ҳаммаси унинг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар халқлари билан мустаҳкам дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлиги туфайлидир. Болгария халқ республикаси — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг тенг ҳуқуқли аъзоси ҳисобланади. У Кенгаш аъзолари бўлган мамлакатлар учун 130 турдаги машина, кема ва тракторлар, химия асбоб-ускуналари ва электр двигателлари, турли хил приборлар ишлаб чиқаряпти.

Тобора ривожланиб бораётган Совет Иттифоқи ва Болгариянинг дўстлиги ва ҳамкорлиги тўғрисида гапирар эканмиз, Болгария Халқ Республикаси билан Ўзбекистон Совет республикаси ўртасида вужудга келган қардошлик ва ҳамкорлик ҳақида тўхтаб ўтиш лозим. Қисқа бир вақт ичида болгариялик мутахассислар ўзбек пахтакорларининг тажрибасини, пахтачиликдаги илғор усулларни ўргандилар ва уларни болгар далаларида қўлладилар. Бир неча йилдан бери Тошкент области билан Хасково округи ўзаро тажриба алмашиб келаяпти. Тошкент области делегациясининг Болгарияда, Хасково округида бўлиши, хасковоликларнинг эса Тошкент области пахтакорлари билан учрашувлари шу икки халқнинг дўстлиги ва биродарлиги тантанасига айланди. Болгар студентлари Ўзбекистон олий ўқув юртларида таълим олишяпти. София, Габрово, Сливен шаҳарларидаги тўқимачилик корхоналари, «Таштекстильмаш» заводида ишлаб чиқарилган машиналар билан жиҳозланган. Ўзбекистон пойтахтининг корхоналарида ишланган экскаватор ва пахта териш машиналари болгар деҳқонларига ҳам яхши таниш. Буларнинг ҳаммаси Георгий Дмитровнинг ҳар бир тирик мавжудот учун қуёш ва ҳаво қанчалик зарур бўлса, болгар халқи учун ҳам Совет Иттифоқи билан дўстлик шунчалик зарур, деган ажойиб сўзларининг ёрқин намойишидир.

Болгар халқи социализм қурмоқда. Болгария Коммунистик партиясининг VIII съезди яқин 20 йил ичида мамлакатда социалистик жамият қуришни туғаллаш ҳамда коммунизмга ўтиш планларини ишлаб чиқди. Болгар халқининг бу орзуси амалга ошади!

С. МИЛАНОВ.

САНТ-ЯГОДАГИ ВИСТАВКА УЧУН

Тошкентдаги химия-фармацевтика заводининг маҳсулоти биринчи марта Жанубий Америкага жўнатилади. Ўзбекистонда тайёрланган дори-дармонлар намуналари бу йил Чили пойтахти Сант-Ягода ташкил қилинадиган халқаро саноат ва қишлоқ хўжалик виставкасида кўрсатилади.

Тошкентлик фармацевтларнинг маҳсулоти коамид, рутин ва эфедрин Осиё ва Европадаги мамлакатларда ҳам намойиш қилинади. «Халқаро виставка» деган белгиси бўлган посилкалар ҳозирдаёқ Польша, Камбоджа ва Венгрияга жўнатилди. (ЎзТАГ).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

ТАНҚИДДАН ХУЛОСА

Газетамизнинг шу йил 7 август сонида босилган «Пунктдаги боқи беғамлар» сарлавҳали мақолада Ўрта Чирчиқ районининг Қумовул пахта пунктида янги ҳосилни қабул қилиб олишга пухта тайёргарлик кўрилмаётгани танқид қилинган эди.

«Мақола Қумовул пахта пункти коллективи йиғилишида муҳокама қилиниб, амалий тадбирлар белгилаб чиқилди, — деб ёзади редакцияга юборган жавоб хатида Охунбобоев номидаги Тошкент пахта тозалаш заводининг директори ўртоқ А. Жўраев. — Колхоз, совхозлардан келтирилган ҳосилни кечиктирмай ўз вақтида қабул қилиб олишни таъминлаш учун пахта заводи пункт ишини контроль қилиб туришни ўз устига олди. Шунингдек, пунктга қўшимча механизмлар берилди ҳамда кадрлар билан мустаҳкамланди.

Ҳозир пунктда пахта карвонлари тўхтовсиз қабул қилинаяпти».

ЁҒОЧ ЎРНИДА ТЕМИР-БЕТОН

«Қибрай» совхози асосан узумчилик билан шуғулланади. Узум плантациялари жуда катта майдонларни эгаллаган. Бу токзорларга ҳар йили юзлаб кубометр ёғоч материаллари сарфланарди: улардан бағазлар, устунлар қилинарди. Совхозга бу анча қимматга тушиб келди. Чунки ёғоч устунлар кўпга чидамас, жуда авайлаган тақдирда уч йилга етарди, холос. Шундан сўнг бундай устунлар ташлаб юборилар, уларнинг ўрнига янгилари ўрнатиларди. Бунинг устига ёғоч устунни кўмиш, унга сим тортиш, ёғоч устунларни ҳар йили қайта ўрнатиш учун жуда кўп меҳнат, маблағ сарфланарди.

Қимматбаҳо ёғочни бошқа материал билан алмаштиришнинг иложи йўқмикан? Ана шу жумбоқ совхоз ишчиларини қизиқтира бошлади. Ниҳоят иложи топилди. Ёғоч устунлар ўрнига темир-бетон устунлари ишлатиш мумкинлиги амалда синаб кўрилди. Шу-шу совхоз токзорларида темир-бетон устунлари ўрнатиляпти. Унинг афзалликлари жуда кўп, буни оқлайди. Темир-бетон устунлар аввало жуда чидамли, уларни ҳадеб алмаштиришнинг ҳожати йўқ. Бир марта ўрнатиб қўйсангиз бас, ўнларча йил қимир этмай тураверади. Бу прогрессив материалнинг шундай афзалликлари ҳисобга олиниб, совхозда уни кўплаб ишлаб чиқарадиган махсус цех қурилди. Мана, унда тўрт йилдан бери темир-бетон устунлар тайёрланяпти. Цехдаги ишлаб чиқариш жараёнларининг 90 проценти механизациялашган.

Тош-шағални карьердан қазиб олиш, ташиш ҳамда тайёр маҳсулотга айлантириш учун жуда кам қўл меҳнати сарфланаяпти. Цехда ягона бригада ишлайди. Унга Карим Мўминов раҳбар қилиб тайинланган. Бригада аъзолари зиммаларига юклатилган вазифани сидқидилдан бажаришяпти. Ойлик топшириқларни муттасил ортиғи билан адо этмоқдалар.

Бу йил цехда 30 минг дона темир-бетон устуни тайёрлаш планлаштирилган эди. Лекин бетончилар унга тузатиш киритишди. Улар имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, бунга қўшимча беш минг дона устун ишлаб чиқариш мажбуриятини олишган. Ҳозир улар ҳар сменада 500 тадан устун тайёрлашяпти. Нормадагига қараганда анча ортиқча, бу. Айниқса бетончилардан Уктам Жўраев, Андрей Оберст ўртоқлар меҳнатда касбдошларига ўрнак бўлмоқдалар. Улар нормани 170 процентга етказиб бажаришяпти.

Бригада аъзолари шу кунгача 25 минг донага яқин устун тайёрлашди. Қолган ўн мингтадан ошиғини узоғи билан 1 октябргача тўла қўлдан чиқариш иштиёқи билан фидокорона ишламоқдалар.

Бундан ташқари цехда совхоз территориясида қад кўтараётган объектлар учун ҳам бошқа қатор темир-бетон буюмлари тайёрлаб берилмоқда. Цех маҳсулотлари фақатгина «Қибрай» совхозида эмас, шу билан бирга Орджоникидзе районидаги бошқа хўжаликларда ҳам ишлатиляпти. Бу ерда тайёрланган темир-бетон устунларини «Дўрмон» совхози токзорларида, кўпчилик колхозларда ҳам учратиш мумкин.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

Суратда: Болгария пойтахти Софиянинг Ленин кўчаси.

В. Шандрин фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Ёш ёзувчиларнинг
республика
кенгаш-семинарига

ИЖОДИНГИЗ РАВНАҚ ТОПАВЕРСИН!

ТЎЛҚИНЛАР ВА ЁШЛИГИМ

Тўлқинлар, ўйноқи, зумрад
тўлқинлар,
Бунчалар шаффофу, бунчалар
шўхсиз?
Кўргани келаман атайин ҳар
тонг,
Чунки худди ёшлигимнинг
ўзисиз.

Тошлардан-тошларга урилсангиз
ҳам,
Гар учраб қолгудай бўлса қоя,
қир.
Бир нафас тўхтамай, боқмайин
ортга,
Мавжланиб олдинга оқасиз
мағрур.

Ёшлик ҳам сиз каби тинчимас
бир дам,
Ҳар дамда интилар истиқбол
томон.
Илмнинг чўққиси сари олиб
йўл,
Кундан-кун меҳнатла ошади
довон.

Ҳафиза ШАРОФХЎЖАЕВА.

ОНАМ СИЙМОСИ

Кўзларим!
Қуёшга тикилсам юмулар
киприк,
Атрофга боқасиз фақат
тўйгунча.
Аммо, бу суратга термулсам
сира,
Тўймайсиз кўзларим,
чанқоқлик мунча?!

— Қуёшдан мўътабар бу сиймо
тафти,
Сени одам қилган шу муборак
қўл.
Шу саҳий кўкракдан қўшиқ
олгансан,
Сочларининг оқи ҳаётингга йўл.

Қаршимда бўтакўз онам сурати,
Гавҳарим кел, дея кулиб туради,
Лочиндай толпиниш,
интиқлигимни,
Суйсиниб юракдан билиб туради.

Нуриддин МАДАМИНОВ.
Солдат. Латвия.

ОРОЛ КЕЧАСИ

Тунда Оролга бордим,
Атрофга назар солдим,
Нақадар гўзал Мўйноқ,
Иш қизғин, қайноқ.

Тунги смена уйғоқ,
Балиқчи дўстлар бу чоқ
Завқи тошиб ишлайди,
Шошиб ишлайди.

Ёзмоқчи бўлиб сепин,
Саҳро ортидан секин
Ун беш кунлик ой боқди,
Сувга зар ёғди.

Денгиз тинч, солмас ғулув,
Нақадар кўркам, сулув,
Кумуш сув жим-жимаси,
Орол кечаси.

Олисларда милт-милт чўғ —
Юзар, унда сўниш йўқ.
Биласизми бу нима?
— Балиқчи кема!

Қизларнинг йироқлардан,
Ва қумлоқ қирғоқлардан,
Янграйди қаҳ-қаҳаси,
Шўх ашуласи:

«Бизнинг Орол балиғи
Балиқларнинг ёғлиғи
Емаганлар армонда,
Еган дармонда..».

Хайриддин САЛОҲ.

ТОНГ ЖАРЧИСИ

Тоғни урса талқон қилади, деган мақол шунақа йигитлар хусусида айтилган бўлса керак: баланд бўйли, кенг яғринли. Бошидан дўпписини олаётганда кўзим тушиб қолди, кафти дўппининг тепасини эгаллаб турарди. Билаклари тош кўтарадиган полвонларникига ўхшайди. Бутун вужудидан куч-қувват, ғайрат ёғилиб турибди. Суҳбатлашиб ўтирибди-ю, қўллари ҳаракатда, тепадан осилиб тушган тол шохидан кичик новдани кесиб олиб, уни минг оҳангда синдириб, ғижимлайди. Унинг қўллари ишсиз, бекор туролмайди. Яхшиямки дам олиш пайти, иш вақтида уни тўхтатиб ёки гап сўраб бўпсиз.

Катта тол таги, сўлим дала шийпони. Тракторчи йигит яъни звено бошлиғи ўзи тўғрисида, иши ҳақида берилган саволларга тортиниб, калта-калта жавоб қайтаради. У икки-уч марта, «ҳали биз мақтанадиган иш қилганимиз йўқ», деб қўйди. Деҳқон боласи, деҳқон бобосининг «жўжани кузда санаймиз», деган гапини эслаётган бўлса керак. Унинг даласи бугунги кунда бошқаларникидан фарқ қилиб турган бўлса ҳам мақтовни эп кўрмайди. Ўт ғўза озиғига шерик эмас, тупроқ упадек майин. Пайкалда сув симобдек сингиб оқаяпти. Шона, гул пастки бўғиндан юқорига ўрмалаган. Кўсак доналари йириклашиб қолган. Буни у кўрибгина қолмай, ҳар куни бир неча марта тикилади. Ғўза тупларида кўсак маржонларини бунёд этгунча ўзи ҳам, шериклари ҳам маржон-маржон тер тўкишди. Тунларни бедор ўтказишди, саратон қуёшининг тандирига кўкрак товлашди.

Ғўзаси шунчалик яхши ҳосил олаётган бўлса ҳам унинг кўнгли тўлмаяпти. Нега? Сабаби шуки асл деҳқон ғўзанинг ҳозирги кўк пайтини қизамиқ чиқмаган болага ўхшатади. Оналар бундай болаларни «хом» дейдилар. Деҳқон ҳам шундай, ғўзаси хом пайтида ундаги ҳосилга мағрурланмайди, кўсак қабиғлари қўнғир тусга кириб пишмагунча юраги тинчимайди, хотиржам бўлолмайди.

Рафиқ шунақа деҳқонлардан. Унинг ҳақида мақтов сўз айтишса ўнғайсизланади, «нима кераги бор шунақа ортиқча сўзларни», деб ҳижолат тортади. «План тўлгандан кейин бўлса йўриғи бошқа...» Планнинг тўлиши, мажбуриятнинг ошириб бажарилишига унинг имони комил. Лекин олдиндан жар солишни ёқтирмайди.

Рафиқнинг гаплари режали, ҳисоб-китобли. «Бир гектар ерга қанча куч, маблағ сарфлаяпмиз-у, ундан нима ундиряпмиз».

Бундан уч-тўрт йил илгари деҳқон билан сўзлашсангиз «ишқилиб планни бажармай қўймаймиз» дерди. Аммо шу планни бажариш қанчага тушади, шунинг орқасидан ўзи қанча пул ишлайди, пахтасини қанча маблағ сарфлаб етиштиряпти, арзонга тушяптими, қимматгами, бу тўғрида унча кўп ўйламас, тоннани оширдикку, дерди. Қоғозга пахтадан палон миллион даромад олдик деб ёзилларди, сарф-харажатга келганда...

Ҳозир бунақа деҳқонни учратмайсиз. Универсалчи ва звено бошлиғи Рафиқнинг еттинчи синфни битирганлигига сира ишонмайсиз. У бармоқларини букиб ҳисоб-китоб ҳақида сўз юритганда «илгари бу йигит ҳисобчи бўлиб ишлаган экан» деган фикр кўнгилдан кечади.

Бугунги тракторчи, кечаги тракторчига ўхшамайди. У фақат руль бурмайди. Звенонинг рули ҳам унинг қўлида. Негаки ер тақдири шу тракторчи ихтиёрида. Мана сизга оддий арифметика. Ерни тракторчи ҳайдайди. Бундан тўрт-бешми, олти-етти йилми илгари дала экишга асосан қўл билан тайёрланар, увот чеккалари кетмонда чопилиб, суриларди. Ўқариқ ҳам кетмонда олинарди. Ҳозир бундай эмас, увот чеккасини ҳам, ўқариқни ҳам тракторчи саранжом қилади. Экиш тракторчи қўлида эканлигини билмайдиган одам йўқ. Парваришга келганда ҳам далада эртадан кечгача ким бўлади десангиз тракторчи бўлади. Ана энди теримга келайлик. Кечаги универсал миниб юрган тракторчилар пахта оппоқ бўлиб очилган куни «зангори кема»га ўтадилар.

Шу сабабли ҳам звенога тракторчи бошлиқ бўлишини ҳаётнинг ўзи тақозо қилиб қолди. Дадил айтиш мумкин, тракторчи звенога бошлиқ бўлдику, ҳисоб-китоб деган гап туғилди. Нега. Чунки, у ҳисоблаб кўрди, «ҳамон шу ердан чиққан . унумдан келадиган даромад ўзимизники экан, меҳнатимизга яраша ҳақ олайликда», деди.

Нарядсиз ишлаш қанақа бўлишини сўраб қолдик Рафиқдан.

— Бу усулнинг бизга ёққан томони шуки, аввало, «хўжайин» камаяди. Демоқчиманки, далада ишлаётган одамлар ҳақидан «процент» олувчилар бўлмайди. Ҳамма ўзи ишлаб, ўзи шу ҳақни олади. Ундан кейин одамга бўлган муносабат, ишонч кучаяди.

У бу усулнинг афзаллигини ўз звеносининг бултурги иши мисолида тушунтириб беради. Ўтган йили звенога салкам 47 гектар ер ажратилиб берилади. План гектаридан 28 центнердан қилиб белгиланади. Уларга пахтани арзонга етиштирсаларингиз ҳақингиз кўпаяди, деб уқдирадилар.

Очерк

Бригадир йўқ. Шунча ерга тракторчи яъни звено бошлиғи хўжайин. Унинг аъзолари — сувчи ва кетмон чопувчилар. Табелчи ҳам йўқ.

Белни маҳкам боғлаб ишга киришиб кетишади. Хўжакўрсинга чопиқ, культивация қилинмас экан, бу усулда ишланганда. Негаки қатор одамларга бўлиб берилган. Бу дегани, сенинг ишинг устидан назорат қиладиган киши йўқ, қандай ишлашинг виждонингга ҳавола.

— Бир йилда ўзини кўрсатди-қўйди, нарядсиз ишлаш яхши усул эканлигини, — дейди Рафиқ. — Ҳосилимиз ҳам, олган даромадимиз ҳам чакки бўлмади. Битта звенода саккиз киши ишлаб бир юз ўттиз беш тонна пахта етиштирдик, киши бошига салкам ўн етти тоннаданга тўғри келади.

Гап даромадга келиб тўхтайди. Рафиқ яна бармоқ букиб ҳисоб-китоб қилади.

— Пахтада ишлаганларнинг ойлик маоши 80—90 сўмданга тўғри келган бўлса ҳам мукофоти билан икки юз сўм ва ундан ортиққа келиб тўхтади.

Мукофот билан деди у. Қанақа мукофот. Нарядсиз ишлашнинг яна бир фойдали томони шундаки, пахта учун тер тўккан киши аввало планни ошириб бажаргани, пул ва маблағни тежагани, пахтанинг кўпини юқори сортга топширгани учун мукофот олади. Ана шу мукофотлар қўшилиб Рафиқ Алиев бошлиқ звено аъзоларининг бир ойлик иш ҳақлари йил охирида ўртача 200—209 сўмданга тўғри келибди. Унинг ўзи 250 сўмдан маош олибди.

Рафиқ бугун ишни барвақт тугатди. Тракторини дала шийпони ёнига ҳайдаб келиб тўхтатиб қўйди. У тепадан сакраб тушиб «энди дам оламиз», деди.

— Мана шу ҳам нарядсиз деб аталувчи усулнинг яхши томонларидан бири, — деди Рафиқ.

Унинг гапига аввалига тушунмадик. Савол аломатида унга тикиламиз.

— Неча йилдан бери универсалчилик қилаётган бўлсам, бирор кун даладан қуёш ботмай чиқиб кетганимни билмайман. Негаки, культивация қилиб улгуролмасдик. Бу даладан чиқсам наригиси менга махтал бўлиб турарди. Шунча уринардик, ўтни тугатолмасдик.

Рафиқ бугун қуёш ботишига ҳали анча бор, ишни тугатиб, дам олишга чиққанлиги боисини тушунтириб берди. У боя шоша-пиша тушлик қилиб ишга туриб кетган эди. Ўнбеш-йигирма қатор қолган экин бир пайкалда, шуни қўлдан чиқариб қўймасам ўтиб кетади, деб шошилган экан. Мана ҳозир у хотиржам, сўнгги карта культивациядан чиқарилди. Культивация қиладиган ер йўқ. Хўш, шундай пайтда тракторчи нима қилиши керак. Сув тутадиган одам бор, ўт юладиган киши ўз юмушини ўринлатаяпти, демак ҳамма ўз участкасида топшириқни қойил қиляпти. Далада ўт бўлмаса, қаторлар тупроғи майин бўлса пахтакор ёки механизатор нима қилиши керак. Нима қиларди, дам олади-да.

Рафиқ уйига таклиф қилди. Ёзнинг сўлим кунлари. Оқшомдэ булбул аллалаб ухлатадиган оромбахш дамлар. Сўрида ёнбошлашиб суҳбат қурдик.

— Биз ҳали ёшмиз, бирор нарса десак билармонлик бўлади, кекса деҳқонлардан кўп эшитганман, — сўзларди у, — экинни алдадингми, ўзимни алдадим деявер. Бригадир, звеновой кўриб ўтирибдими, деб чопиқ юза бўлса, культиватор ерни тирнаб кетса, ўтни чопиб ташлаш ўрнига қирқиб кетилса, бу ғирромликни аниқлаш учун ҳеч қанақа текшириб ўтиришнинг хожати йўқ. Энг катта, одил текширувчи экиннинг ўзи. Бир ҳафта ўтар-ўтмас у сирни фош қилади-қўяди. Илдизидан сал юқоридан қирқилган ўт биттаси ўрнига иккита бўлиб шохлаб ўсади. Ғирромлик қилган ким? Аниқлаб бўпсиз. Нарядсиз усулда ишлангандачи, ишни қўл учида қилган киши қўлга тушади. Сабабки, звенода нечта дала бўлса, шуларнинг ҳаммасида Эшматнинг қатори, Тошматнинг қатори, деб киши бошига бўлиб берилган.

Гап уриниб суҳбат темаси бошқа томонга бурилди. Боя далада бошланган «одамларнинг ҳаёт кечириши қалай», деган саволга Рафиқ мана ҳозир тўлиқ жавоб берди-да, «шунақа, деҳқон етиштираётган ҳосили эвазига, кўнгли тўларли даражада даромад олса бас, У меҳнатдан қочмайди» деб қўшиб қўйди.

— Ойлик маоши юз эллик, икки юз сўмданга тўғри келаётгандан кейин кўнгли тўлади-да.

Суҳбат алла вақтгача чўзилди.

— Бир-икки соат ухлайлик, — деди Рафиқ кулиб.

Бундай пайтда уйқу ҳа деганда келавермайди. Рафиқ айтган гапларнинг мағзини чақаман. «Ҳамма ишни одам боласи қилади, деҳқон рўзғоридан хотиржам бўлса, емиш ичишидан камчилиги бўлмаса...» Ана эшитаяпсизми, шароит деҳқон кўнгилдагидек бўлсин, унга ундай қил, бундай қил, деб бош қотиришнинг хожати бўлмайди.

Булбул овозига маст бўлиб, уйқу элитди. Рафиқ аллақачон ухлаб қолган эди. У ғира-шира тонгда туриб далага жўнаб қолибди.

* * *

Оппоқ тонг отмоқда. Далалар ҳам оппоқ. Рафиқ Алиев «оқ олтин» водисига ғурур билан тикилади. Ёнбошида пўлат арғимоғи— «зангори кема» пойгага тушмоқчи бўлган жийрондек толпиниб турибди.

Оқ йўл, сизга Рафиқжон!

Салимжон МАҲКАМОВ,
Бекобод, 1-«Далварзин» совхози.

Гул ҳаётимиз безаги. Шаҳарларимиз, қишлоқларимизни гулсиз, чамансиз тасаввур этаолмаймиз. Элимиз гулни севади, гулдай ясаниб, гул-гул яшнаб ҳаёт кечиради. Мана бу кулиб турган қиз қалби ҳам гуллар иштиёқи билан банд. Унинг майин табассуми ҳам ана шу ғунча кўркидай дилкашдир.
Б. МАНСУРОВ фотоэтюди.

ТУНЛАР БЕДОРМАН...

Нимадандир тўлмайди кўнглим,
Нимагадир доим хуморман.

Ниманингдир дарду ҳажрида
Узоқ-узоқ тунлар бедорман.
«Қизиқ,
ўзи нима етишмас
Сенга шундай ажиб замонда?»

Дерлар балки...
Гап бунда эмас,
Йўқ, эмасман ношукур банда!
Мен қаторга кирганим кундан
Туғилмишки юракда орзу,

Нақ кўзимнинг ўнгига виждон
Қўйиб қўйди тошу тарозу!
Бир кунимни кечган ҳамоним
Айтиб турар менга бехато:

Вазминроқми қусур томоним,
Фазилатим ортиғроқми ё?
Шундай чоқда, дўстлар, эмас
сир
Бош эгаман хўрсиниб чуқур...

Демак ҳали эканман қарздор
Юрт олдида, дўстлар олдида.
Қарздор бўлсин деганми ахир
Туққанида мени волидам?

Мана шундан кўнглим
тўлмайди,
Фақат шундан дилдаги армон.
Тасаллими? Йўқ, кор қилмайди,
Шу боисдан тунлар бедорман...

Охунжон ҲАКИМОВ.

ЛИНОТИПЧИ

Кенг хонада дераза очиқ..
Дарпардани ўйнар шабада.
Соат мили ўн бирда «чиқ-чиқ».
Линотиплар гувлар хонада.

Унга жўрдир соатнинг мили,
Ҳар юракни этади хушҳол.
Тонггача ҳам ишласа майли,
Газет иши кўрмасин завол.

Шаҳло кўзин ҳарфларга тикиб —
Утиради, машин измида.
Сатрларга жонини тикиб,
Камол топар, зеҳн нўзида.

Уни кўриб босмахонада
«...Севдим» дейман кўнглимда
зимдан.
Бир кун келиб сезса у буни,
Тутилмасам, ишқиб, тилимдан.

Расулжон ЮНУСАЛИЕВ.

ГЎДАК

Сўлим анҳор лаби, атроф ям-яшил,
Қуюқ соя солган якка туп сада,
Қалби завққа тўлиб апил-тапил
Талпинар ёш гўдак кроватчада.

Миқти оёқлари дам олмас бир дам,
Машқ қилган сингари ўйнайди шахдам.
Кравот дарё-ю, у тўлқин худди,
Чайқалар дарёга бермай сира дам.

Беш бармоғини ёзиб ясаган каби
Чақнаган юлдузнинг беш қиррасини,
Атрофга боқаркан кўзлари ёниб
Билмоқчидай сирин ер куррасининг.

Мард йигит бўлади ўсиб — улғайиб
Не-не ишлар келар унинг қўлидан,
Фидо этар бир кун заковатини
Азиз одамларнинг бахти йўлида.

Дерлар: «Ўғил борар, ота изидан»
Эзгу умидлари барг ёзиб бир-бир,
Гўдак мўъжизалар яратар бир кун
Чунки у Лениннинг набирасидир.

Зиёд КОМИЛОВ.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

Ҳали мен эмасман шоир, донишманд,
Ҳали ҳеч ким билмас кимлигимни ҳам.
Ҳали сафга кириб мадҳингга гарчанд,
Тўрт қатор нафис шеър битмадим, ўлкам.
Ҳали бир ниҳолман, сен эса боғбон.
Парвариш этасан, кўнглимда баҳор,
Мақсадим: бўлиб мен оддий бир инсон
Қалбларга бир учқун бўлиб киргим бор.

* * *

— Ўтдим институт имтиҳонидан,
Энди мен ҳаётга олдим йўлланма, —
Дея парвоз этма ғурур осмонига,
Илмлар булоғин сипқордим дема.
Ҳали йўлларингда қанча довон бор,
Қанча сўқмоғу эл имтиҳони бор.
Меҳнаткаш инсонман, қуролим менинг
Улуғ доҳий берган Ўроқ ва Болға.
Мен йиллар ошаман кўтариб уни
Юракда жўш урар ғайрат, аланга.
Ишда мен у билан ғолиб чиқаман,
Уни мен ойга ҳам олиб чиқаман!

Ашурали АҲМЕДОВ.

АНОРЗОР

Қуёшми бу тонгда қизарган,
Ҳақиқми, ё қирмизи алвон,
Киши кирса бу ажиб боққа
Ақли шошиб қолади ҳайрон.

У, боғ аро юрган қизларнинг
Лола янглиғ яноқларими,
Йигитларни маҳлиё этган
Ғунча мисол дудоқларими.

Оқшом чоғи аста шивирлаб,
Анорзорни кезар шўх сабо,
Ҳар бир шохдан анор товланиб,
Кўринганга қилади имо.

Анорзорга севиниб боқиб,
Унда кўрдим меҳнат нашъасин,
Минг бир дардга даво бўлувчи
Тўлиб турган шарбат косасин.

Раъно ТУРДИЕВА.

АЁН КЎЗИМДАН

Севгидан сўз очса тенгдошлар агар,
Бепарво қарардим, дердим муқаррар:
«Мунчалар беҳуда куйиб-пишасиз,
Ахир ўйлайвериш соғликка зарар.

Энди-чи, бир оғиз сўрмай ўзимдан,
Қалбимни муҳаббат қамрабди зимдан.
Қанча пинҳон тутмай ишқим оташин,
Бир нигоҳимдаёқ аён кўзимдан.

Фарида УСМОНОВА,
ТашДУ студенти.

Қуёшли диёримизда хушманзара, баҳаво жойлар кўп. Ёзда ҳам қори эримайдиган тоғлар, қишда ҳам ямяшил гуркираб турган жойлар бор. Мана бу суратда ана шундай сўлим табиат манзараси тасвирланган. Унда анҳор сувлари, мевазор боғлар, елкандай оқариб турган уйлар кўринади.
А. АБАЛЯН фотоэтюди.

РУБОИЙЛАР

Илк нафасинг қалб оташингга муқаддима бўлғуси,
Ҳар он-даминг умр ёшингга муқаддима бўлғуси.
Гар кўкдаги жажжи юлдуздан олабилсанг зарра чўғ,
Шу зарра чўғ жон-қуёшингга муқаддима бўлғуси.

Киши аввалам фарзанд кўрганда ғоят шодланади,
Бағрига босиб, от қўйиб ҳар соат шодланади.
«Ота боласи эмас, бўлибди одам боласи» деб,
Ардоқлар элу-юрти айтганда раҳмат, шодланади,

Боқсанг кўкка баъзан-баъзан юлдуз кўчганини кўрасан,
Қолдирмай из ному-нишонсиз тез учганини кўрасин.
Замон оша лолаю гул бўлиб боққанингда кўкка
Ул юлдузнинг қуёш бўлибон нур сочганини кўрасан.

Сендаги бу нуқсон ҳеч ёмон эмас, ҳусндир жоним,
Кимки нуқсон деса у инсон эмас, ҳусндир жоним
Минг юлдузлараро танҳо бўлсада доғли ой,
Доғи ҳам нур эрур, у нуқсон эмас, ҳусндир жоним.

* * *

Қуёш — чироқ, пилиги инсон
қўлида,
Ер—коинот кўприги инсон қўлида.
Неки мавжуд, кичигу улкан
бўлса ҳам,
Ақлим-чун туртки — белги инсон
қўлида.

Тоғу тошлар бор ҳали у туман
ичида,
Хирмону дон бор ҳали у сомон
ичида.
Осмонга эмас, инсон қалб
осмонига боқ,
Бирмас минг қуёш бордир у
осмон ичида.

Тошмамат РУЗИБОЕВ.

ҲАЖВИЙ ТЕРМАЛАР

Айтай ҳажвий термалар,
Аччиқ гапим терилар,
Ким учраса қаҳримга,
Минг ўлиб, минг тирилар.
Ахир нуқсонлар камми,
Нега санчмай найзамни!
Ёзнмиз хўп ёз бўлди,
Мансабдорга соз бўлди.
Курортга тўрт путёвка
Олдию парвоз қилди.
Аризаларга номард
«Йўқ» дея овоз қилди.
Бундай номардлар камми,
Нега санчмай найзамни!
Дўстим ишлар таксида,
Вақтим йўқ дер аксига.
Ёғлиқроқ пул чиқарсанг
Дейди: — жоним бахшийда!
Бундайлар самолётни
Ҳайдамаса яхшийди?
Пулга ошиқлар камми,
Нега санчмай найзамни!
Филдай йигитдир Асрор,
Ишдан ўзин яширар.
Қўлтиғида қалампир,
Иссиғини оширар,
Қилиғини оширар.
Бундай дангаса камми,
Нега санчмай найзамни!
Дугонасини агар,
Зўрлаб эрга берсалар,
Лом-мим демайди бу қиз,
Оғзига толқон солар.
Охир тўй қанот ёзар,
Дугона шўрлик озар,
Жони ачиб энди қиз
Редакцияга хат ёзар.
Кечиккан мухбир камми,
Нега санчмай найзамни?
Ишлари ўлда-жўлда,
Бу йигит доим йўлда.
Тузоқ қўймоқ бўлади
Катта гулдаста қўлда.
Тутолмай ўпкасини,
Тутади гапга сени.
Ҳар қизга очар қалбин
Очгандай папкасини.
Папка юраклар камми,
Нега санчмай найзамни?

Юсуф ШОМАНСУР.

БИЧИҚЧИ ҚИЗ ҚЎШИҒИ

Янги бичган кўйлагим,
Тугма гулли, осмон ранг.

Қўш этакка қўйганим
Текис, тиниқ осмон ранг.
Кий, бўйингга ярашар,
Қараган кўз қамашар.

Пилла-ипак мўл бизда,
Атласларга бой қизсан.
Ҳар тола пахтамизда
Ҳиссаси бор ой қизсан.

Кий, бўйингга ярашар,
Қараган кўз қамашар.
Ўзинг дилдор, хушчақчақ,
Фабрикада илғорсан.

Қўлингда юз хил бўёқ,
Наққошликда баҳорсан.
Кий, бўйингга ярашар,
Қараган кўз қамашар.

Обид РАСУЛЕВ.

ГРЕЦИЯ „ПАХТАКОР“НИ ОЛҚИШЛАДИ

(ФУТБОЛЧИ БЛОКНОТИДАН)

Шу йил 12 августда сафар жабдуқларини тайёрлаб, узоқ йўлга отландик. Икки кун ўтгандан кейин Москвадан парвоз қилишимиз керак эди. Лекин визани ўз вақтида ололмаганлигимиз сабабли уч кун пойтахтда қолишга тўғри келди. Ниҳоят, 17 август куни бизга рухсат берилди. Афинага кетатуриб Югославия пойтахти Белградда бир неча соат дам олдик.

Уч кун йўлга чиқишни кутавериб зерикиб қолганимизданми, ёки гўзал ва ажойиб Белград ҳақида кўп эшитганимизданми, вақтдан фойдаланиб, шаҳар кўчаларини айлангани чиқдик. Дунай бўйлари, маданият ва истироҳат боғлари, кўкка бўй чўзаётган улкан қурилишлар, айниқса, эски қальалар бизни мафтун этди.

Кечқурун эса Афинага парвоз қилдик. Биз тушган самолёт грек тупроғига қош қорайганда қўнди. Вақт кеч бўлиб қолганига қарамай, бизни кутиб олгани жуда кўпчилик чиқди. Бизга ажратилган Аммонио майдонидаги «Асти» меҳмонхонасига йўл олдик. Йўл юриб чарчаганлигимиз учунми, ёки бу ернинг об-ҳавоси таъсир қилганиданми, дам олишни афзал кўрдик.

Эртаси куни Афина шаҳрини томоша қилдик. Кўчаларда ишқибозлар бизни ўраб олишар, имо-ишора билан гаплашардик. «Паниониос» клубининг президенти Серафогуло бизни беш кундан буён кутганини, ҳатто 16 августда матч ўтказилади, деб билетлар сотганини ҳам айтиб берди.

Грек элида учта ўртоқлик учрашуви ўтказдик. Бу ўйин натижалари сизларга маълум. Мен қисқагина қилиб, ана шу матчлар тафсилоти ҳақида тўхталмоқчиман.

Шуни айтиб ўтиш керакки, Грецияда футбол матчларининг ҳаммаси кечқурин соат саккиз яримда бошланиши қонун қилиб қўйилган. Стадионлардаги шароит шунга яхши мослаштирилган. Пирейдаги стадион Токио, Будапештдан кейин ёритгичларининг кучи жиҳатидан дунёда учинчи ўринда туради. 21 августда «Паниониос» командаси билан бўлган биринчи ўйиннинг дастлабки минутларидаёқ актив ҳужумга ўтдик. Командадош дўстларим Раҳматуллаев, Красницкий, Мелкумов, Тожиров ва мен ҳам тўп киритиш имкониятига эга эдик. Бироқ сўнгги дақиқаларда «Паниониос» дарвозабони чаққонлик қилиб қолар, гоҳо эса тўп бизга ўчакишгандек четлаб кетарди. Бу матч бизнинг фойдамизга 1 : 0 ҳисобида тугади.

Иккинчи учрашувни Солонико шаҳрида «Арис» командаси билан ўтказдик. Солонико шаҳри Афинадан 500 километр узоқликда жойлашган. «Арис» составида мамлакат терма командасига кирган ўйинчилар ҳам ўйнади. Ўйиннинг биринчи ярмида ҳар иккала команда ўйинчилари тўп киритишлари мумкин эди. Иккинчи таймда Ҳамид ажойиб ўйин кўрсатиб қисқа вақт ичида иккита тўп урди. Сўнгра Красницкий узоқдан зарб билан тепган тўпини дарвозабон қўлдан чиқариб юборди. Штраф майдони яқинида бўлган Ҳамид уни дарвозага киритди.

Бу ғалабадан кейин Грецияда нашр этиладиган 70 га яқин турли газеталар совет спортчиларининг юксак маҳорати ҳақида ёза бошладилар. «Авги», «Демократики алаги», «Врадини», «Неа», газеталари ўша кунлари икки муҳим воқеа ҳақида — бизнинг ғалабамиз ва совет композитори Арам Хачатуряннинг катта муваффақият билан ўтаётган концертлари ҳақидаги материалларни биринчи бетларда босиб чиқардилар.

Иккита ғалабамиздан кейин газеталар «Пахтакор» мағлубиятсиз боряпти, умидимиз «Аек» командасидан, учинчи ўйинда «ғолиб чиқишимиз керак» деб ёзишди. Бизга бу руҳий «ҳужум» ҳам таъсир қилмади. Яқиндагина тамом бўлган Греция чемпионатининг кумуш мукофотчиси «Аек»ни ҳам енгдик. Бу матчда ягона тўпни мен киритдим.

Маълумки, Греция футболчилари жаҳон чемпионатининг саралаш матчларини СССР командаси билан бир группада ўтказяптилар. 3 октябрда терма командамиз Грецияда жавоб матчини ўтказади. Совет футболининг бир вакили сифатида бизга алоҳида эътибор билан қарашди.

Сафардан унутилмас хотиралар билан қайтдик. Айниқса, грек халқининг миллий қаҳрамони Манолис Глезос билан бўлган учрашув хотирамизда узоқ сақланади. Манолис Глезос озодлик деб 11 йил қамоқда чеккан азоб-уқубатлари ҳақида, грек халқининг қурол кўтармай, қон тўкмай озодлик учун курашаётганлиги ҳақида гапириб берди. Қаҳрамон ётган қамоқхонани, унинг турмадан қочиш учун ковлаган ерости йўлларини ўз кўзимиз билан кўрдик. Глезос Москвага келганда албатта Ўзбекистонга ҳам боришини айтди.

Грецияда кўпгина диққатга сазовор жойларни томоша қилдик, музейларга экскурсия уюштирдик, кинотеатрларда бўлдик.

Ватанимизга қайтар эканмиз совет спорти шарафини муносиб ҳимоя қилаолганлигимиз билан ҳаммамиз беҳад хурсанд эдик.

Энди чемпионат ўйинларига зўр берамиз. Олдимиздаги биринчи вазифа «хавфли зона»дан чиқишдан иборат. Бутун кучимизни ана шунга сарф этиб, ишқибозлар ишончини оқлашга ҳаракат қиламиз.

Э. АБДУРАИМОВ,
«Пахтакор» командасининг ўйинчиси, СССР спорт мастери.

Суратларда: «Паниониос» футбол клуби президенти Серафогуло «Пахтакор» футболчиларига эсдалик совғасини топширяпти. (ўнгда). Чапдаги сурат ўзбек ва грек футболчилари матчида олинган.

Далада концерт

Оққўрғон район маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари тез-тез пахтакорлар ҳузурига чиқиб, уларга маданий хизмат кўрсатиб турищади.

Ҳаваскорлар тушки пайтларда дала шийпонларида, кечқурунлари эса клубларда концерт кўрсатиб колхозчиларни мамнун этишмоқда. «Ленинобод», Войтинцев номли, «Партия XXII съезди», Ленин номли, Навоий номли, Калинин номли, Охунбобоев номли, Карл Маркс номли, Ҳамид Олимжон номли колхоз аъзолари ҳаваскорлар концертларини мириқиб томоша қилишди. Ҳаваскорлар қўшни район колхоз ва совхозларида ҳам бўлиб туришади.

Бадиий ҳаваскорлар фақат концертлар кўрсатиб қолмай турли темаларда кечалар ҳам уюштириб туришади. Яқинда «Коммунизм» колхозида «Бригадир кечаси» ташкил қилинди. Жойларда ўтказилаётган «Битирувчилар кечаси», «Дўстлик ва муҳаббат», «Спорт кечаси» каби янгича анъаналарда қатнашиб кечага файз қўшяптилар.

Пахта йиғим-терими бошланган хозирги кунларда ҳаваскорлар программаларини қайта кўриб чиқдилар. Янги программага Ватан, меҳнат ҳақидаги, севги-муҳаббат темаларидаги қўшиқлар, жозибали рақслар киритилган.

М. КАНЗАФАРОВ.

1966 йил учун газета ва журналларга обуна қабул қилинмоқда

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“НИ ЎҚИНГ

ХАБАР ВА МАҚОЛАЛАРИНГИЗ БИЛАН ҚАТНАШИНГ

Газетага обуна «Союзпечать»нинг ҳамма бўлимларида почтальонлар, фабрика, заводлар, қурилишлар, муассасалар, олий ўқув юртлари, шунингдек колхоз ва совхозлардаги жамоатчи вакиллар томонидан қабул қилинади.

ГАЗЕТАГА ТЕЗРОҚ ОБУНА БЎЛИНГ.

ОБУНА БАҲОСИ: 12 ойга — 5 сўм 28 тийин, 6 ойга — 2 сўм 64 тийин, 3 ойга 1 сўм 32 тийин.

Студентлар радиостанцияси

Бу хонада бўлсангиз бутун ер юзи бўйлаб «саёҳат» қиласиз. Ҳа, бу гапга ишонаверинг. Чунки, хонадаги радиостанция орқали истаган шаҳар билан алоқа ўрнатишингиз мумкин.

Студентлар радиостанцияси Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти радиоҳаваскорлари томонидан қурилди. Бу ишда институтнинг старший ўқитувчиси ўртоқ В. Болатин уларга бош бўлди.

Студентлар радиостанцияси кенг диапозонли частотада ишлайди. Бу эса ҳамма ер билан радио алоқаси ўрнатишга имкон беради.

Халқаро аҳвол

БЕЛЬГИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БРЮССЕЛЬ, 6 сентябрь. (ТАСС). 4—5 сентябрда бу ерда Бельгия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Бугун «Драпо Руж» газетасининг хабар беришича, Марказий Комитет пленумида Бельгия Коммунистик партиясининг раиси Эрнест Бюрнель доклад қилди. Бельгия Коммунистик партияси Марказий Комитети Бельгия Коммунистик партиясининг октябрь ойида бўлажак XVI съезди муносабати билан ички сиёсий аҳвол масалаларини муҳокама қилди ҳамда Бельгия ишчилар синфининг бирлигини мустаҳкамлашга қаратилган бир қанча тадбирлар белгилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ОЗОДЛИК ОРОЛИГА ЁРДАМИ

6 сентябрда Москвада озодлик ороли қанд-шакар саноатининг ишлаб турган корхоналарини реконструкция қилиш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида СССР ва Куба ҳукуматлари ўртасида тузилган битим имзоланди.

Асбоб-ускуна ва материаллар етказиб бериш, шунингдек совет мутахассисларини юбориш йўли билан Куба ташкилотларига техника ёрдами кўрсатиш кўзда тутилади.

Куба Республикасига узоқ муддатли қарз берилади.

Социалистик революция бирлашган партияси миллий раҳбарлигининг аъзоси, Куба министри Карлос Рафаэль Родригес ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: қанд-шакар саноати Куба экономикасининг негизидир. Шу сабабли бу битим Куба экономикасини янада ривожлантиришни таъминлайди.

Карлос Рафаэль Родригес Куба хўжалиги ана шу тармоғининг истиқболларига тўхталиб, ҳозирги вақтда Кубада йилига ўн миллион тонна қанд-шакар ишлаб чиқариш учун пойдевор вужудга келтирилмоқда, деди.

Куба министри айтдики, Совет-Куба битими дўстлик ва бирдамлик ифодасидир, бу дўстлик ва бирдамлик Совет Иттифоқининг Куба Республикаси билан муносабатларида намоён бўлмоқда ва қардошларча ёрдам намунасидир. (ТАСС).

Корея тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг баёноти

ПХЕНЬЯН, 6 сентябрь. (ТАСС). Жанубий Корея Америка қўшинлари томонидан оккупация қилиб олинган кунга 8 сентябрда 20 йил тўлади. Шу муносабат билан Корея Тинчликни ҳимоя қилиш комитети эълон қилган баёнотда бундай дейилади: Америка империалистлари томонидан Жанубий Кореянинг босиб олинганлиги ва уларнинг агрессив сиёсати ватанимизнинг жанубий қисмини АҚШнинг мустамлакаси ва ҳарбий базасига айлантириб, Жанубий Кореянинг миллий экономикасини батамом хароб қилиб қўйди.

Америка империалистлари мамлакат жанубини оккупация қилиб турганлиги Жанубий Корея бошига тушган сиёсий ва иқтисодий фалокатнинг, халқ устига ёғдирилаётган ҳамма бало ва кулфатларнинг манбаи бўлибгина қолмай, шу билан бирга, Кореяни тинч бирлаштириш йўлида турган асосий ғов бўлиб, Кореяда тинчликка ва Узоқ Шарқда хавфсизликка жиддий таҳдид солмоқда, деб уқтирилади баёнотда.

«Биргаликда мудофаа қилиш» баҳонаси билан ҳозирги вақтда Жанубий Кореяда Американинг 60 минг кишилик армияси турган бўлса, Жанубий Корея қуролли кучларининг сони 700 минг кишидан ошириб юборилди. АҚШнинг иштироки билан яқинда Япон милитаристлари билан Пак Чжон Хи тўдаси ўртасида тузилган шартнома Кореянинг парчаланиб туришини мустаҳкамлаб қўйишга, агрессив ҳарбий иттифоқ тузишга қаратилган бўлиб, Япон империализмининг кучлари шу иттифоқнинг негзи бўлмоғи керак. Америка империалистлари Пак Чжон Хи тўдасининг қўлтиғига сув пуркаб, тобора кўп миқдордаги Жанубий Корея ёшларини Жанубий Вьетнамдаги агрессив уруш гирдобига тортмоқдалар.

Жанубий Кореяда Америка қўшинлари турган бир шароитда, Кореяни бирлаштиришга эришиб бўлмайди. Мамлакатнинг хўжайини — корейс халқидир. Корея четдан ҳеч қандай аралашув бўлмагани ҳолда, корейс халқининг ўз қўли билан тинч демократик принциплар асосида бирлаштирилмоғи керак, дейди Корея Тинчликни ҳимоя қилиш комитети.

Чэннинг Дамашқда бўлиши

ДАМАШҚ, 6 сентябрь. (ТАСС) Хитой Халқ Республикаси Давлат Кенгаши бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Чэнь И бошчилигида Малига бораётган Хитой Халқ Республикасининг ҳукумат делегацияси расмий визит билан кеча Дамашққа келиб, Сурия раҳбарлари билан музокаралар бошлади. Чэнь И президент кенгашининг раиси Амин Ҳафиз билан учрашди. Музокаралар вақтида «Турли соҳаларда ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш» масалалари тилга олинди. Шундан кейин Хитой делегацияси Баас партиясининг бош секретари Муниф Раззоқ, президент кенгаши раисининг ўринбосари Нуриддин Атаси ва Суриянинг бошқа давлат арбоблари билан учрашди.

Совет фильмлари Лаосда

ВЬЕНТЬЯН. 7 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда совет кинофильмлари фестивали тамом бўлди. Лаос аҳолиси бир ҳафта ичида Совет кино санъатининг «Тириклар ва ўликлар», «Ҳаётбахш ўлим», «Жўра», «Йўл», «Цирк саҳнасида» ва шулар сингари асарларини томоша қилди. Шаҳардаги энг катта «Лансан» кино театрига ҳар куни бир мингдан ортиқ томошабин кириб турди. Жала қуйиб туришига қарамай, неча минглаб кишилар совет кинофильмларини кўрмоқ учун навбат кутиб турдилар. «Тириклар ва ўликлар» бадиий фильми Вьентьянликларда жуда катта қизиқиш туғдирди. «Бу фильм, — деди Лаос молия министри Сисук Чампассак, — бизга тинчлик учун қандай кураш олиб бориш кераклигини ўргатади».

КАШМИРДАГИ АҲВОЛ

ДЕҲЛИ, 6 сентябрь. (ТАСС). «Покистон томонидан янги фронт очилишига йўл қўймаслик учун ҳинд қўшинлари Панжобда Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги Давлат чегарасидан ўтган»лигини Ҳиндистон мудофаа министри Я. Чавон бугун парламентда эълон қилди. Покистондаги Лохур шаҳри атрофида Покистон чегарасидан кесиб ўтилди. Министрнинг сўзларига қараганда, бу ҳаракатдан кузатилган мақсад «Ҳиндистон чегарасини ҳимоя қилиш»дир.

* * *

ЛОНДОН, 6 сентябрь. (ТАСС). Рейтер агентлиги Покистонда фавқулодда ҳолат жорий этилганини хабар қилади. Покистон ҳукумати бу қарорни Ҳиндистон қўшинлари давлат чегарасидан ўтиб, Лохурга қараб юра бошлаганлиги Покистон пойтахти Равалпиндида расмий равишда айтилгандан кейин қабул қилган.

Рейтер агентлиги Ассошиэйтед Пресс Оф Пакистан агентлигига асосланиб, Ҳиндистон қўшинлари Лохур атрофида «бомба зарбаси берди», деган хабарни тарқатди.

Шундан сал кейинроқ Покистоннинг расмий вакили Равалпиндида баёнот бериб, «Ҳиндистон қўшинларининг Покистонга бошлаган ҳужуми тўхтатиб қўйилди», деди.

ИРОҚ ҲУКУМАТИ ИСТЕЪФО БЕРДИ

БАҒДОД, 6 сентябрь. (ТАСС). Бош министр Тоҳир Яҳё бошлиқ Ироқ ҳукумати истеъфо берганлигини Бағдод радиоси бугун маълум қилди.

Янги ҳукумат тузиш Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг қўмондони Абдил Раззоқ Орифга топширилди.

ИРОҚНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ ТУЗИЛДИ

БАҒДОД, 6 сентябрь. (ТАСС). Бош министр Абдил Раззоқ Ориф бугун Ироқнинг янги ҳукуматини тузди, деб хабар беради Бағдод радиоси. Министрларнинг янги кабинетини тузишни Ироқ президенти Абдил Салом Орифга топширганлиги радио хабарида кўрсатиб ўтилади.

„ПОЛИТОТДЕЛ“ ҒАЛАБАСИ

Ўтган куни «Политотдел» колхоз футболчилари мамлакат биринчилиги учун навбатдаги матчни ўз майдонида Новосибирскнинг Армия спорт клуби командаси билан ўтказдилар. Меҳмонларга фақат ғалаба керак эди. Новосибирск футболчилари устун келишганларидагина финал группага даъвогар бўлаолардилар. Лекин 0:1 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. Колхоз футболчилари бу матчдан кейин 23 очкога эга бўлдилар.

Шу куни қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади. «Арарат» — «Шинник — 2:0, «Заря» — «Динамо» (Таллин — 2:0, «Карпати»—«Кубань» — 3:0, «Днепр» — «Жальгирис» — 3:0, «Динамо» (Ленинград) — «Волга» (Калинин) — 4:1, «Олға» — «Қайрат» — 2:0.

БИЛДИРИШ

Пойтахт журналистларининг халқаро журналистлар ҳамкорлиги кунига бағишланган шаҳар йиғилиши шу йил 8 сентябрь кеч соат 7 да Округ офицерлар уйининг ёзги театрида ўтказилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Юлдузча** тележурнали, 19.00 — **Эдип** (телефильм), 19.40 — **Ёшлар парвози** (адабий эшиттириш) 20.20 — **Ватан омборларига,** 20.35 — **Концерт** (халқ талантлари ижросида).

21.15 — **Эртага телевизор экранида.**

Рус тилида: 21.20 — **Телевизион янгиликлар,** 21.35 — **Сахий қуёш ойлиги** (ҳужжатли фильм).

21.45 — **Сўнгги янгиликлар** (ўзбек, рус тилларида).

Рус тилида: 22.00 — **Вальтер Френцель** (телевизион бадиий фильмнинг 4-серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.30 — **Мактаб ўқувчиси кундалиги,** 18.55 — **Тошкент янгиликлари,** 19.05 — **Чайковский романслари** (Г. Вишневская ижросида), 19.40 — **Ботқоқдаги уй** (телефильм).

Ўзбек тилида: 21.20 — **Тошкент янгиликлари,** 21.30 — **Менинг биринчи ўқитувчим** (телеочерк), 21.50 — **Кўприкдаги кишилар** (бадиий фильм).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/IX да **Ёшликда берган кўнгил,** 9/IX да **Нодира.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Икки мушкетёр — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Кибальчиш бола ҳақида эртак — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 ва кундуз 2 да).

Оддий мўъжиза — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Боксчи ва ўлим — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Бизнинг дунёнинг тугаши — НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Зелёная кўчасидаги уй — (кеч соат 9-50 минутда), **Ёр-ёр** (кеч 8-20 минутда) — НАВОИЙ номли.

Лимонадли Жо — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қуёнчалар — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Жоду орол — КАФАНОВ номли, ТЕЛЬМАН номли.

Оддий мўъжиза — «ФЕСТИВАЛЬ».

Бўлажак кўчада — «ВАТАН».

Марш! Марш! Тра-та-та! — «1 МАЙ».

Қўлга тушмаган — ўғри эмас — «УДАРНИК».

Бизнинг дунёнинг тугаши — НАВОИЙ номли.

Салбчилар — ПУШКИН номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
8 сентябрда
УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фахриддин Умаров, Қундуз Миркаримова,** солистлардан **Х. Қодирова, Ҳ. Юсупова, Д. Абдуллаева, В. Оқилова, Д. Фаёзова, Х. Фаёзов, Т. Ғиёсов** ва бошқалар қатнашади.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 ярмида бошланади. Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва райкассаларда соат 12 дан сотилади.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА
1965-66 ЙИЛ МАВСУМИНИНГ

ОЧИЛИШИ

14/IX да — **Дилором.**
15/IX да — **Мирандолина.**
16/IX да — **Аида.**
17/IX да — **Хоразм қўшиғи.**
18/IX да — **Борис Годунов.**

Кундузги спектакллар соат 12 да, кечки спектакллар соат 7 ярмида бошланади.

Касса эрталаб соат 11 дан кеч 8 гача ишлайди. Билетлар сотилмоқда.

Томоша залида ҳавони совутиб турувчи установка ишлайди.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА
линотипчилар, наборшчиклар, печатниклар, шогирдлар, уборшчицалар, вахтёрлар, юкчилар, русча **машинистка**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар. «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 127-хона

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
хор капелласининг қуйидаги вакант вазифаларида ишлаш учун

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Сопрано группасида — 4 ўрин, альт группасида — 3, тенор группасида — 2, бас группасида — 4 ўрин.

Шу группаларга киришни хоҳлаганларнинг овози Филармония биносида 9 ва 10 сентябрда кундуз соат 12 дан тингланади.

«Главсредазирсовхозстрой»нинг
«ПРОМСТРОЙМАТЕРИАЛ» ТРЕСТИГА
старший инженер, меҳнат ва иш ҳақи инженери, русча **секретарь-стенографистка,** русча **машинистка**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Фурқат кўчаси, 124-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

«Ташсантехгазмонтаж» трестининг
1-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА
мастерлар, прораблар, ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиғи, сантехника слесарлари, электрогазосваркачилар

КЕРАК

Сантехника слесари ихтисосига ўргатиш учун ва газосваркачи шогирдлигига 10—11 синфни тамомлаган ва ҳарбий хизматдан бўшаб келган ёшлар қабул қилинади.

Тошкент шаҳар, Шота Руставели кўчаси, 140-а уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (18-автобус, 7-трамвайнинг «Нефтеразведка» остановкаси).

«УЗЭНЕРГОСБИТ»
электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики,

ЭЛЕКТР УЧУН

ҳар ойнинг 1-кунидан 11-кунигача счёт ёзиб, тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига тўласинлар.

Ўтган вақт учун

қарзлари бўлган

абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.

Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр огоҳлантирилмасдан узиб қўйилади.

ОЛТИНТОПГАН ГЕОЛОГИЯ-РАЗВЕДКА ЭКСПЕДИЦИЯСИГА
дала партияларида ишлаш учун: **колонкали пармалаш мастерлари, пармалаш мастерлари ёрдамчилари, проходчиклар, дурадгорлар, токарлар, слесарлар, газоэлектросваркачилар**

КЕРАК

Асосий тариф ставкасига 15+40 процент миқдорида қўшимча ҳақ тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тожикистон ССР, Олтинтопган посёлкаси, кадрлар бўлими.

Ихтисослаштирилган
ЙЎЛ-ЭКСПЛУАТАЦИЯ ТРЕСТИГА
старший бухгалтер, бухгалтерлар, русча **секретарь-машинистка,** ишлаб чиқариш ва диспетчерлик **бўлимлари** учун **инженерлар** ва **техниклар, мастерлар, йўл ишчилари** (премиал-вақтбайга)

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Қурилиш кўчаси, 42-уйда (собиқ 62-мактаб биносида) кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (15-автобусда охирги остановкагача, 9, 11-трамвайда Оқтепагача).

ИРРИГАЦИЯ ПРИБОРСОЗЛИГИ ЗАВОДИГА
металл конструкциялар бўйича **монтажчи-слесарлар, токарлар, юкчилар, кранчи-экскаваторчилар, ускуна ремонт қилувчи слесарлар, электросваркачилар**

КЕРАК

Бектемир посёлкаси, Новая жизнь кўчаси, 27-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (17-автобуснинг «9-автотранспорт конторасиv остановкаси).

ТОШКЕНТ ГЎШТ КОМБИНАТИГА
ичак цехига
шогирдлар (аёллар)

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Байналмилал кўчаси, 3-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 11593. Индекс 64969. Нашр. № 1843.